

Ma'rifat

1931-yildan chiqa boshlagan • e-mail: info@marifat.uz • 2019-yil 20-aprel, shanba № 30 (9199)

ENLIGHTENMENT

XALQ ZIYOLILARI GAZETASI

معرفت

O'ZBEKISTON VA JANUBIY KOREYA MUNOSABATLARI ALOHIDA STRATEGIK SHERIKLIK DARAJASIGA KO'TARILDI

Avval xabar qilinganidek, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning taklifiga binoan Koreya Respublikasi Prezidenti Mun Chje In 18-aprel kuni davlat tashrifi bilan mamlakatimizga keldi.

O'zbekiston bilan Janubiy Koreya geografik jihatdan bir-biridan uzoq, lekin ko'ngli yaqin, tinchlik va taraqqiyot yo'lida maqsadi musharak davlatlardir. Tarixdan ma'lumki, mamlakatlarimiz Buyuk ipak yo'li davrlaridan boshlab o'zaro bordi-keldi qilgan. Samarqanddagi "Afrosiyob" muzeyida saqlanayotgan devoriy suratlarda VII asr o'rtalarida Samarqand hukmdorining qadimgi Koreya — Choson elchisini qabul qilish marosimi aks ettirilgani bunga yorqin misol bo'la oladi.

Mamlakatlarimiz vaqt sinovidan o'tgan ishonchli strategik sheriklardir. Oliy darajadagi muloqotlar va musharak intilishlar samarasida mamlakatlarimiz hamkorligi barcha yo'nalishlarda izchil rivojlanmoqda. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2017-yil 22—25-noyabr kunlari Koreya Respublikasiga davlat tashrifi o'zaro muno-

sabatlarni sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tardi.

Mazkur tarixiy tashrif ko'p qirrali aloqalarni rivojlantirish uchun mustahkam zamin yaratdi. Tashrif doirasida davlatlararo, hukumatlararo va idoralararo 20 dan ortiq bitim, shuningdek, umumiy qiymati 10 milliard AQSh dollaridan ziyod bo'lgan 64 ta hujjat imzolandi.

Koreya Respublikasi Prezidentining O'zbekistonga davlat tashrifi O'zbekiston — Janubiy Koreya munosabatlari tarixidagi muhim voqea sifatida mamlakatlarimiz va xalqlarimizni yanada yaqinlashtirishga xizmat qiladi.

Tashrifning asosiy voqealari 19-aprel kuni Ko'ksaroy qarorgohida bo'lib o'tdi.

Rasmiy kutib olish marosimidan so'ng Prezidentlar Shavkat Mirziyoyev va Mun Chje In tor doirada uchrashuv o'tkazdi.

(Davomi 2-betda.)

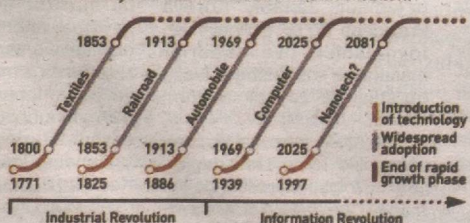

10-11

Nanotexnologiyalar davriga tayyormizmi?

REVOLUTIONARY FORCES

Basic advancements in science and technology come about twice a century and lead to massive wealth creation.

SOURCE: Norman Poire, Merrill Lynch

7

Atom kuchini o'tin yorishga sarflayotganlar

O'zbekistonning eng kuchli 10 shaxmatchisi

1.	Kasimdzhanov, Rustam	g	UZB	2652	9	1979
2.	Abdusattorov, Nodirbek	g	UZB	2578	9	2004
3.	Yakubboyev, Nodirbek	m	UZB	2577	18	2002
4.	Vakhidov, Jakhongir	g	UZB	2554	0	1995
5.	Kvon, Andrey	g	UZB	2519	0	1989
6.	Sindarov, Javokhir	g	UZB	2495	9	2005
7.	Vokhidov, Shamsiddin	m	UZB	2494	18	2002
8.	Khamrakulov, Djurabek	g	UZB	2492	9	1988
9.	Saltayev, Mihail	g	UZB	2474	1	1962
10.	Nigmatov, Ortik	m	UZB	2469	9	2000

O'ZBEKISTON VA JANUBIY KOREYA MUNOSABATLARI ALOHIDA STRATEGIK SHERIKLIK DARAJASIGA KO'TARILDI

(Davomi. Boshi 1-betda.)

Davlatimiz rahbari oliy martabali mehmonni qutlab, bu uzoq kutilgan va muhim tashrif ekanini alohida ta'kidladi.

— Janubiy Koreya O'zbekistonning ishonchli va ustuvor sherigi. Men 2017-yilgi uchrashuvimizni mamnuniyat bilan eslayman. Muzokaralarimiz samimiy va konstruktiv ruhda o'tgan, salmoqli hujjatlar imzolangan edi. Bu keyingi yillardagi hamkorlik rivojiga asos bo'ldi. Sizing ushbu tashrifingiz davlatlararo munosabatlarimizga yangi sur'at bag'ishlaydi, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Koreya Respublikasi Prezidenti taklif uchun minnatdorlik bildirib, O'zbekiston — Janubiy Koreya munosabatlari o'zaro do'stlik va hamkorlik ruhida izchil rivojlanayotganini qayd etdi.

— O'zbekiston qadimiy va boy tarixga ega, Buyuk ipak yo'lining markazi bo'lgan o'lka. Bugungi kunda mamlakatimiz o'z taraqqiyotining yangi davriga qadam qo'ymoqda. O'zbekistonni Janubiy Koreyaning savdo va investitsiyaviy aloqalarni faollashtirishga qaratilgan "Yangi shimoliy siyosat"ida muhim o'rin tutuvchi sherik deb bilamiz. Sizing Seulga tashrifingiz chog'ida mamlakatlarimiz o'rtasidagi strategik sheriklikni mustahkamlashga erishgan edik. Bu safar uni alohida strategik darajaga ko'tarish niyatidamiz, — dedi Mun Chje In.

O'zbekiston kuchli iqtisodiy, industrial va intellektual salohiyatga ega Koreya Respublikasi bilan hamkorlikni yanada mustahkamlashga strategik masalalardan biri sifatida qaraydi. 1992-yilda mamlakatlarimiz o'rtasida diplomatik munosabatlar o'rnatilgandan so'ng o'zaro aloqalarni rivojlantirish borasida salmoqli natijalarga erishildi.

Mamlakatlarimiz o'rtasida davlatlararo, hukumatlararo va idoralararo 170 dan ortiq hujjat qabul qilindi. Mazkur salmoqli huquqiy baza o'zaro hamkorlikning mustahkam poydevori bo'lib xizmat qilmoqda. 2006-yilda imzolangan Strategik sheriklik to'g'risidagi qo'shma deklaratsiya, 2017-yilda qabul qilingan Strategik sheriklik munosabatlarini har tomonlama chuqurlashtirish to'g'risida Qo'shma bayonot tomonlarning hamkorlikka sodiqliq, do'stligi va o'zaro ishonchidan dalolatdir.

Mamlakatlarimiz BMT va boshqa xalqaro tashkilotlar

doirasida bir-birini qo'llab-quvvatlab kelmoqda. O'zbekiston Koreya Respublikasining global xavfsizlikni ta'minlash borasida katta ahamiyatga ega bo'lgan, Koreya yarim orolidagi o'zaro hamjihatlikni mustahkamlashga yo'naltirilgan tinchliksevar siyosatini ma'qullaydi.

O'z navbatida, Koreya Respublikasi 2018-yilda O'zbekiston tashabbusi bilan BMT Bosh Assambleyasi tomonidan qabul qilingan "Markaziy Osiyo mintaqasida tinchlik, barqarorlik va izchil taraqqiyotni ta'minlash bo'yicha mintaqaviy va xalqaro hamkorlikni mustahkamlash" hamda "Ma'rifat va diniy bag'rikenglik" rezolyutsiyalarini qo'llab-quvvatladi.

Parlamentlararo aloqalar, hukumatlar, vazirlik va idoralarning delegatsiyalar almashuvlari faollashdi, tashqi siyosat idoralari o'rtasida siyosiy maslahatlashuvlar mexanizmi samarali tus oldi.

Muzokarada mamlakatlarimiz o'rtasidagi hamkorlikni har tomonlama rivojlantirish, o'zaro manfaatli yo'nalishlarni topish, "soatlarni solishtirib olish" maqsadida siyosiy muloqot va maslahatlashuvlarni faol davom ettirish bo'yicha yakdil fikr bildirildi.

Ikki mamlakat hamkorligi, xalqlarimiz o'rtasidagi do'stlik aloqalarini kengaytirish maqsadida strategik sheriklik munosabatlarini yanada mustahkamlashga kelishib olindi.

Savdo-iqtisodiy aloqalardagi o'sish sur'atlari ijobiy baholanib, uni yanada oshirish uchun imkoniyatlar ko'pligi qayd etildi. Shu maqsadda huquqiy va institutsional infratuzilmani takomillashtirish, turli darajadagi tashriflar va ishbilarmon doiralarda o'rtasidagi uchrashuvlarni ko'paytirish zarurligi ta'kidlandi.

Muloqot chog'ida tomonlarni qiziqitgan mintaqaviy va xalqaro ahamiyatga molik masalalar yuzasidan ham fikr almashildi.

Prezidentlar muzokarani ikki mamlakat rasmiy delegatsiyalari ishtirokida davom ettirdilar. Unda savdo-iqtisodiy, investitsiyaviy, moliyaviy-texnik va madaniy-gumanitar sohalaridagi amaliy hamkorlikni kengaytirish istiqbollari muhokama qilindi.

O'zbekiston Respublikasi bilan Koreya Respublikasi hamkorligi deyarli barcha jabhalarni qamrab olgan. Savdo sohasida eng ko'p qulaylik tartibi o'rnatilgan. Savdo-iqtisodiy hamkorlik bo'yicha hukumatlararo komissiya o'zaro manfaatli loyihalarni ishlab chiqish va

amalga oshirishda muhim o'rin tutmoqda. Joriy yil 4 martda Toshkentda uning to'qqizinchi majlisi bo'lib o'tdi. 2018-yilda iqtisodiy masalalar bo'yicha Bosh vazir o'rinbosarlari majlisi formati ham yo'lga qo'yildi.

O'tgan yili ikki mamlakat o'rtasidagi tovar ayirboshlash hajmi 2,1 milliard dollardan oshdi.

O'zbekistonda janubiy koreyalik investorlar ishtirokida tuzilgan 660 korxonada faoliyat yuritmoqda. Ularning 354 tasi to'liq xorijiy sarmoya hisobidan tashkil qilingan. Bu ikki mamlakat ishbilarmonlari o'rtasida savdo-investitsiyaviy hamkorlik rivojlanib borayotganidan darak beradi.

Yurtimizda ushbu mamlakatning 75 ta kompaniyasi ro'yxatdan o'tgan. 2018-yilda Incheon shahrida "O'zbekiston — Koreya savdo uyi" ochildi. U O'zbekistonning dunyo standartlariga mos mahsulotlarini Janubiy Koreya bozoriga yetkazib berishda muhim rol o'ynamoqda.

Janubiy Koreya O'zbekistonda iqtisodiyotni liberallashtirish va investitsiya muhitini yaxshilash bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlarni olqishladi. Bu mamlakatimizga investitsiyalar va yuqori texnologiyalar kelishini ko'paytirib, qo'shimcha qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarish, doimiy ish o'rinlari yaratishga xizmat qiladi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev O'zbekiston energetika, neft-gaz, kimyo, konchilik, transport va logistika sohalarida hamkorlikni kengaytirish, mashinasozlik, elektr texnikasi, to'qimachilik va oziq-ovqat sanoati, infratuzilmani rivojlantirish bo'yicha istiqbolli loyihalarni amalga oshirishdan manfaatdor ekanini qayd etdi. Janubiy Koreya kompaniyalari mamlakatimizda o'zlarini erkin va qulay his qilishlari uchun har tomonlama qo'llab-quvvatlanishini alohida ta'kidladi.

Muzokarada mazkur sohalaridagi yangi imkoniyatlar, ularni hayotga tatbiq etish bo'yicha takliflar ko'rib chiqildi. Iqtisodiyotning yetakchi tarmoqlari, mamlakatimizdagi erkin iqtisodiy zonalar va kichik sanoat zonalarida korxonalar tashkil etish, "elektron hukumat"ni rivojlantirish, innovatsion va ijtimoiy sohalar bo'yicha kadrlar tayyorlashni davom ettirishga kelishib olindi.

O'zbekiston va Janubiy Koreya axborot texnologiyalari, raqamli tibbiyot, ta'lim, madaniyat sohalarida samarali hamkorlik qilib kelmoqda. Mamlakatimizning maktab-

gacha ta'lim tizimiga Janubiy Koreya tajribasi keng joriy etilmoqda.

O'zbek va koreys xalqlarining dunyoqarashi va urf-odatlari o'xshash. Mamlakatlarimiz eng qiyin davrlarda bir-birini qo'llagan. Bugun O'zbekistonda yashayotgan 180 mingdan ziyod koreys diasporasi ko'p millatli jamiyatimizning ajralmas qismiga aylangan. Koreys madaniyat markazlari uyushmasi, viloyatlarda uning bo'linmalari faoliyat yuritmoqda. Uyushma yurtimizda va xorijda koreys tili, madaniyati, urf-odat va an'analarni saqlash va rivojlantirish bo'yicha faol ish olib bormoqda.

2017-yili O'zbekistonda koreys millati vakillari yashayotganining 80 yilligi munosabati bilan poytaxtimizdagi "Do'stlik" bog'ida yodgorlik monumenti ochildi. Poytaxtimizning markaziy ko'chalaridan biriga Seul nomi berildi. Koreys xalqining ma'naviy-madaniy merosini saqlash va rivojlantirish maqsadida Koreya Respublikasi hukumati tomonidan Toshkent shahrida Koreya madaniyati uyi qurib bitkazildi. Ushbu maskan xalqlarimiz abadiy do'stligining yana bir yorqin timsoli bo'ldi.

Mamlakatimiz oliy o'quv yurtlari Janubiy Koreyadagi 45 dan ortiq ilmiy-tadqiqot muassasasi bilan hamkorlik o'rnatgan. Poytaxtimizda Koreya Respublikasining o'rtta universiteti filiali ochildi.

Tibbiyot sohasi ham hamkorlikning muhim yo'nalishlaridan. Koreya xalqaro hamkorlik agentligi (KOICA)ning moliyaviy-texnik ko'magida o'zbekistonlik mutaxassislar Janubiy Koreyadagi yetakchi klinika va markazlarda malaka oshirmoqda, koreyalik shifokorlar tomonidan mamlakatimiz aholisi beg'araz asosda tibbiy ko'rikdan o'tkazilmoqda.

Davlatimiz rahbari O'zbekiston mazkur sohalaridagi hamkorlikni yanada kengaytirishdan manfaatdor ekanini ta'kidladi. Janubiy Koreya Prezidenti ilg'or tajribalardan foydalanish va kadrlar malakasini oshirishga hissa qo'shishga tayyor ekanini bildirdi.

Samarali muzokaralardan so'ng ikki tomonlama hujjatlarini imzolash marosimi bo'ldi. Prezident Shavkat Mirziyoyev va Prezident Mun Chje In O'zbekiston Respublikasi bilan Koreya Respublikasi o'rtasida Alohida strategik sheriklik to'g'risidagi qo'shma deklaratsiyani imzoladi.

Hukumat va vazirliklar o'rtasida investitsiyalarni rag'batlantirish va o'zaro himoya qilish, erkin savdo bitimi tuzishni o'rganish, tinch maqsadda fazoni tadqiq etish, fan, texnologiya va innovatsiyalar sohasida hamkorlik, sog'liqni saqlash sohasida hamkorlik bo'yicha O'zbekiston — Koreya markazini tashkil etishga oid va boshqa hujjatlar imzolandi.

Tashrif doirasida maktabgacha ta'lim, mehnat va bandlik, adliya, qishloq xo'jaligi, kapital bozorini rivojlantirish, kichik va o'rta biznes, o'simliklar karantini sohalarida, shuningdek, mamlakatlarimiz savdo-sanoat palatalari o'rtasida ikki tomonlama qator hujjatlar imzolangan qayd etildi.

Ommaviy axborot vositalari uchun o'tkazilgan brifingda Prezidentlar an'anaviy do'stlik, ochiqlik va o'zaro anglashuv ruhida kechgan muzokaralar natijalaridan mamnunligini alohida ta'kidladi.

— Muloqotlarimiz O'zbekiston bilan Janubiy Koreyaning siyosiy, savdo-iqtisodiy, investitsiyaviy, madaniy-gumanitar va boshqa sohalaridagi hamkorligi xalqlarimizning uzoq muddatli manfaatlariga to'la mosligini, xalqaro va mintaqaviy muammolar, xavfsizlik va barqarorlikni ta'minlash masalalari bo'yicha pozitsiyalarimiz yaqin ekanini namoyish etdi. Bugun imzolangan Alohida strategik sheriklik to'g'risidagi qo'shma deklaratsiya davlatlarimiz o'rtasidagi munosabatlar bosqichi sari yetaklamoqda. Bugun mamlakatlarimiz o'rtasidagi munosabatlar alohida strategik sheriklik darajasiga ko'tardik. Uni hayotga tatbiq etish mexanizmlari, o'zaro hamkorlikni rivojlantirishning yangi yo'nalishlarini muhokama qilib, istiqbolli kelishuvlarga erishdik, — dedi Mun Chje In.

Kunning ikkinchi yarmida Koreya Respublikasi Prezidenti Mun Chje In O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasiga tashrif buyurib, mamlakatimiz parlamenti a'zolari oldida nutq so'zladi.

(Davomi 3-betda.)

O'ZBEKISTON VA JANUBIY KOREYA MUNOSABATLARI ALOHIDA STRATEGIK SHERIKLIK DARAJASIGA KO'TARILDI

(Davomi.
Boshi 1-, 2-betlarda.)

Koreya Respublikasi rahbari O'zbekiston Bosh vaziri Abdulla Aripov hamrohligida Mustaqillik maydoniga tashrif buyurdi. Oliy martabali mehmon hurriyatimiz, porloq istiqbolimiz va ezgu niyatlarimiz ramzi bo'lgan Mustaqillik va ezgulik monumenti poyiga gul qo'ydi.

Prezidentlar Shavkat Mirziyoyev va Mun Chje In «O'zeksomarkaz»da tashkil etilgan O'zbekiston — Janubiy Koreya biznes-forumining ochilish marosimida ishtirok etdilar.

Forumda ikki mamlakat iqtisodiy va moliyaviy tuzilmalari rahbarlari, yetakchi ishbilarmolari, xususan, Koreya Respublikasining 150 ta kompaniya va tashkilotidan 350 dan ortiq vakil qatnashdi.

Mamlakatimiz iqtisodiyotidagi Janubiy Koreya investitsiyalarining umumiy hajmi 7 milliard dollardan oshgan. Koreya milliy neft korporatsiyasi, Eksimbanki, "Kogas", "Lotte group", "Samsung", "Hyundai", "Shindong resources" va boshqa ko'plab yetakchi kompaniyalari yurtimizda yirik investitsiya loyihalari amalga oshirishda faol ishtirok etmoqda.

Davlatimiz rahbari Ko'ksaroyda o'tgan muzokaralarda ishbilarmolik aloqalarini qo'llab-quvvatlash, ayniqsa, o'rta va kichik biznesni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilganini ta'kidladi.

— Bugun O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohot va o'zgarishlar ulkan g'oya va loyihalarni hayotga dadil joriy etish uchun keng imkoniyatlar ochmoqda. O'tgan yili mamlakatimizda yangi qo'shma korxonalar soni 3

barobar ko'paydi. Biz bundan buyon ham Koreya biznesining mamlakatimizdagi ishtirokini kengaytirish uchun eng qulay sharoitlarni yaratishga tayyormiz, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Koreya Respublikasi Prezidenti O'zbekiston azaldan savdo, ilm-fan, madaniyat markazi bo'lgani, bugungi kunda ham biznes uchun keng imkoniyatlar ochilayotganini qayd etdi. Janubiy Koreya O'zbekistondagi investitsiyaviy loyihalarni qo'llab-quvvatlash, ilg'or tajribalar bilan o'rtoqlashishga tayyor ekanini bildirdi.

Biznes-forumda ikki mamlakat kompaniya va tashkilotlari o'rtasidagi investitsiyaviy hamkorlikni kengaytirish, yangi loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirish, tovarlar yetkazib berish va xizmat ko'rsatish masalalari

muhokama qilindi. Umumiy qiymati 12 milliard dollardan ziyod bo'lgan bitim va kelishuvlarga erishilgani qayd etildi. Ular energetika, neft-gaz, kimyo, tog'-kon, mashinasozlik va elektr texnikasi, transport va logistika, to'qimachilik va oziq-ovqat sanoati, infratuzilmalar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, raqamli tibbiyot kabi ustuvor yo'nalishlarni qamrab olgan.

«Angren» erkin iqtisodiy zonasini «Inchxon» erkin iqtisodiy zonasi boshqaruviga berish, «Bo'stonliq-farm» hududida eng zarur dori vositalari ishlab chiqarish bo'yicha kelishuvlar alohida e'tibordir.

Davlatimiz rahbari Janubiy Koreya ishbilarmolarini mamlakatimiz iqtisodiyotidagi yangi imkoniyatlardan faol foydalanishga chaqirdi.

O'zbekiston Respublikasi

Prezidenti Shavkat Mirziyoyev va Koreya Respublikasi Prezidenti Mun Chje In rafiqalari bilan birga ikki mamlakat san'at ustalarining konsert dasturida ishtirok etdi.

Oliy martabali mehmon sharafiga tashkil etilgan ushbu konsertda yurtimiz san'atkorlari, koreys madaniyat markazi a'zolari va Janubiy Koreyadan kelgan ijodiy guruhlar qatnashdi.

Konsertda o'zbek va koreys milliy kuy-qo'shiqlari ijro etildi. Ularda xalqlarimiz o'rtasidagi do'stlik, madaniy hamkorlik yana bir bor namoyon bo'ldi.

Koreya Respublikasi Prezidenti Mun Chje Inning mamlakatimizga davlat tashrifi davom etmoqda.

Matnazar ELMURODOV,
Ziyodulla JONIBEKOV,
O'ZA muxbirlari

O'zbekiston Respublikasi Madaniyat vazirligida Koreya Respublikasi Madaniy meros administratsiyasi rahbari Chong Jey Suk bilan uchrashuv bo'lib o'tdi.

Madaniyat vazirining o'rinbosari K.Oqilova yurtimizda madaniy meros obyektlarini asrash borasida amalga oshirilayotgan ishlar, olib borilayotgan arxeologik tadqiqotlar O'zbekiston tarixining turli davrlariga oid ma'lumotlarni boyitishga xizmat qilayotganini ta'kidladi.

Hamkorlikning yangi qirralari

Ko'hna Afrosiyob devorlarida Samarqand hukmdorining qadimgi Koreya — Choson elchisini qabul qilish marosimi tasviri aks ettirilgani mamlakatlarimiz o'rtasidagi do'stona munosabatlarni ildizi uzoq asrlarga tutash ekanidan darak beradi. O'zbek va koreys xalqlarining madaniyatida o'xshash va uyg'un jihatlari ko'p. Xalqimizning Vatanga sadoqat, mehnatsevarlik, bag'rikenglik, mehnatsevarlik, kattaga hurmat, kichikka izzat, sabrmatonat kabi fazilatlarini koreyaliklarga ham xosdir. Taqdir taqozosi bilan bir paytlar yurtimizga kelib qolgan koreyslar o'zbeklar bilan do'st-birodar bo'lib ketgan, jamiyatimizning faol a'zolariga aylangan.

— O'zbekistondan ko'p millatli, mehdariyo va bag'rikeng xalqning tarkibida koreyslarning ham borligi diqqatga loyiq, — deydi Chong Jey Suk xonim. — Ularning yurtimizda o'tkaziladigan barcha ijtimoiy va madaniy tadbirlarda faol ishtirok etishi mamlakatimizda millatlararo do'stlik va totuvlik siyosatining yana bir yorqin namunasidir.

Uchrashuv har ikki mamlakatning madaniy meros obyektlari va arxeologik tadqiqotlar borasidagi hamkorligini yanada rivojlantirishga xizmat qilishiga shubha yo'q. Uchrashuv davomida madaniy meros obyektlari va arxeologik tadqiqotlar borasida hamkorlik memorandumini imzolandi.

N.USMONOVA,
O'ZA muxbiri

Tibbiy ta'lim va innovatsion yondashuvlar

Abu Ali ibn Sino nomidagi Buxoro davlat tibbiyot institutida «Tibbiy ta'limning hozirgi holati, muammo va istiqbollari» mavzuida an'anaviy xalqaro forum bo'lib o'tdi.

Unda O'zbekiston, Tojikiston, Qozog'iston, Qirg'iziston davlatlarining shu yo'nalishdagi oliy ta'lim mutaxassislari olimlari va mutaxassislari ishtirok etdi.

Ikkinchi marta o'tkazilayotgan xalqaro anjumanda tibbiy ta'limni modernizatsiya qilish tamoyillari va o'ziga xos jihatlari o'rganish, ta'limni takomillashtirish borasidagi nazariy, amaliy, an'anaviy va innovatsion yondashuvlarni tahlil etish va umumlashtirish masalalari muhokama qilindi.

Ta'kidlandiki, mutaxassis kadrlar tayyorlash sifatini oshirish dolzarb ahamiyatga ega. O'zbekistonda oliy ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar bu masala yechimida keng imkoniyatlar yaratmoqda. Zamonaviy, xalqaro andozalarga javob beradigan kadrlar tayyorlash masalasida ta'lim tizimini takomillashtirish va unga innovatsion yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etadi.

Milliy tibbiyot ta'limining raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan keng ko'lamli ishlar samarasida mamlakatimiz tibbiyot oliy o'quv yurtlarining nufuzi oshmoqda. Buni Buxoro davlat tibbiyot institutida yuzlab xorijlik

talabalar ta'lim olayotgani misolida ham ko'rish mumkin.

Anjumanda Buxoro davlat tibbiyot instituti professori Sh.Teshayev, Tojikiston davlat tibbiyot universiteti professori S.Qurbonov, Qirg'iziston — Rossiya Slavyan universiteti professori B.Orozbekova, Qozog'iston — Rossiya tibbiyot universiteti prorektori vazifasini

Tibbiyot

bajaruvchi G.Karalidze, Toshkent davlat stomatologiya instituti dotsenti F.Olimxo'jayev va boshqalarning ma'ruzalari tinglandi.

Tadbirda ta'limning innovatsion uslublari, sog'liqni saqlash tizimi mutaxassislari tayyorlash bo'yicha ta'lim dasturini modernizatsiya qilish va bunday dasturni ishlab chiqishga kompetentli yondashuv muhimligi, masofadan turib o'qitish istiqbollari, yangi avlod darsliklarini ishlab chiqish va o'quv jarayonida smart kitoblarni joriy etish masalalari muhokama etildi.

— Hozirgi davrda ilg'or tajriba sifatida an'anaviy ta'lim tizimidan

muqobil ta'lim tizimiga o'tish jarayoni kechmoqda, — deydi Buxoro davlat tibbiyot instituti rektori, professor Amrulla Inoyatov. — Ta'lim mazmuni va uslublari innovatsion ahamiyat kasb etishi, bitiruvchilarda yangi bilim va texnologiyalarni o'zlashtirish ko'nikmasini shakllantirish, ularda tizimli professional mushohada yuritish madaniyatini, ma'naviy-axloqiy sifatlarni qaror toptirish yuqorida tilga olingan muqobil ta'lim asosiy maqsadidir. Anjumanda ana shu yangilikni joriy etish borasida tajriba almashildi, mazkur yo'nalishda hamkorlik qilishga muhim vazifalardan biri sifatida e'tibor qaratildi.

Forumda magistratura va doktorantura tizimi orqali yosh mutaxassislarning ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirish va takomillashtirish, o'quv mashg'ulotlari nisbatini belgilagan holda kunduzgi va masofaviy ta'lim integratsiyasi modelini yaratish, tibbiyot oliy o'quv yurtlari moddiy-texnik va ilmiy-uslubiy bazasini rivojlantirgan holda simulyatsion ta'limni keng yo'lga qo'yish, innovatsion ta'limning yangi texnologiyalarini joriy etish, bu borada tajriba almashish muhimligi ta'kidlandi.

Erkin YODGOROV,
O'ZA muxbiri

Faol targ'ibotchilar taqdirlandi

O'zbekiston Badiiy ijodkorlar uyushmasida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy Majlisa Murojaatnomasini o'rganishga bag'ishlangan davra suhbatini bo'lib o'tdi.

Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomlik va dizayn instituti tomonidan tashkil etilgan tadbirida tegishli vazirlik va idoralar vakillari, poytaxtimizdagi oliy ta'lim muassasalari o'qituvchi va talabalari, jurnalistlar ishtirok etdi.

Institutda Prezidentimizning 2018-yil 28-dekabrda Oliy Majlisga Murojaatnomasining mazmun-mohiyatini talabalarga tushuntirish borasida bir qator ishlar amalga oshirilmog'ida.

— Davlatimiz rahbarining mazkur Murojaatnomasini o'rganish bo'yicha maxsus dastur asosida institutimizning barcha ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklar uchun 8 soatlik maxsus kurs, bakalavriat va magistratura bosqichlarining ta'lim yo'nalishlari

va mutaxassisliklari bo'yicha talabalarga fakultativ kurs sifatida seminar-treninglar tashkil qilindi, — deydi institut rektori N.Sayfullayev. — Maxsus kurs mashg'ulotlari institutning professor-o'qituvchilari tomonidan yuqori saviyada olib borildi. Shuningdek, mashg'ulotlari samarali tashkil etish maqsadida boshqa qator oliy ta'lim muassasalari o'qituvchilari jalb qilindi.

Targ'ibot tadbirlari doirasida mazkur ta'lim muassasasi professor-o'qituvchilari tomonidan Toshkent shahar Uchtepa tumanidagi 136- va Shayxontohur tumanidagi 254-umumta'lim maktablarida, Mirobod tumanidagi Baynalmilal mahallasida tushuntirish va tashviqot ishlari olib borildi.

Tadbirida targ'ibot tadbirlarida faol ishtirok etgan professor-o'qituvchilar taqdirlandi.

Zuhra MIRZABOYEVA,
O'ZA muxbiri

A'lochi talabalarning to'lov-kontrakt puli

Yoshlar ittifoqi tomonidan to'lab berildi

Xabaringiz bor, o'tgan o'quv yilidan boshlab oliy ta'lim muassasalarida o'rtacha o'zlashtirishi 86 foiz va undan yuqori bo'lgan, O'zbekiston yoshlar ittifoqi tadbirlarida faollik ko'rsatgan talabalar to'lov-shartnoma summasining 35 foizi to'lab berilmog'ida.

— Joriy yilda bu borada murojaat qilgan 3886 talabadan eng faollari saralanib, 1521 nafari moddiy qo'llab-quvvatlashga tavsiya etildi, — deydi ishchi guruh mas'ul kotibi, Yoshlar ittifoqi markaziy kengashi apparati bo'lim mudiri Bahodir Kucharov. — Ularga 2018/2019-o'quv yilida to'lov-shartnoma pulining 35 foizini moddiy yordam tariqasida to'lab beriladigan mablag' 4 916 429 765 so'mni tashkil etdi. 2365 nafar talabaning murojaati esa nizom talablariga mos kelmagani hamda faolligi yetarli darajada emasligi sababli rad etildi.

Shuningdek, 6 ta oliy ta'lim muassasasi, jumladan, Toshkent shahridagi Turin poli-

texnika universiteti, Toshkent shahridagi Xalqaro Vestminster universiteti, Toshkent shahridagi Singapur menejmentni rivojlantirish instituti, Soliq akademiyasi, G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti hamda V.Lomonosov nomidagi Moskva davlat universitetining Toshkent shahridagi filiallaridagi talabalarning o'zlashtirish ko'rsatkichi baholash mezonlari, mazkur tanlov qoidalarga mos kelmagani bois, murojaati qabul qilinmadi. Qolaversa, Toshkent pediatriya-tibbiyot

institutining Nukus filiali, Toshkent davlat stomatologiya instituti, Toshkent tibbiyot akademiyasi yoshlar kengashlaridan moddiy qo'llab-quvvatlash to'g'risida murojaat kelmadi.

Poytaxtimizdagi Yoshlar markazida o'tkazilgan tantanali taqdirlash marosimida Toshkent shahridagi oliy ta'lim muassasalarida tahsil olayotgan 552 nafar talabaga maxsus sertifikat topshirildi.

Tadbirida Yoshlar ittifoqining Toshkent shahar kengashi raisi o'rinbosari Oybek

Rahmonberdiyev joriy o'quv yilida ushbu imtiyoz uchun hujjat topshirgan Toshkent shahridagi oliy ta'lim muassasalarining 1052 nafar talabasi orasidan 552 nafarining to'lov-shartnomasiga jami 1 milliard 933 million 644 ming so'm miqdorda mablag' ajratilganini ta'kidladi. Tadbir yakunida O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti talabalari namoyish etgan badiiy-musiqiy chiqishlar barchaga manzur bo'ldi.

Dilshod RO'ZIQULOV,
Odina ABDULHAMIDOVA

Tanish-bilishchilik ta'limdagi eng katta xato. Rahbarlik bu — adolat, abadiy meros emas. Ta'lim-tarbiyada adolat o'rnatilishi uchun tanish-bilishchilik, qarindosh-urug'chilikka barham berish, rahbar va rahbar o'rinbosarlarini tayinlashda shaffoflik bo'lishi shart. Bir rahbarning ishi qoniqarsiz topilib, boshqa lavozimga tayinlanayapti. Rahbar kadrlarni attestatsiyadan o'tkazish vaqti kelmadimikan? Necha yildirki, rahbar kadrlar attestatsiyasi o'tkazilmaydi.

G'ayrat QORABEKOV

Meni bir savol qiziqtiradi. O'qituvchi ta'limni tarbiya bilan baravar olib boradi. Lekin hozirgi vaqtda bu tarbiya ota-onalarga yoqmayapti. Farzanding yonini olaversa, ertaga bu bola kim bo'lib yetishadi?!

ZUHRA

Ba'zi erkak o'qituvchilar uddalay olmagani sinfni ayol o'qituvchilar eplayapti!

GULI 0505

O'zi o'qimasa-da tarbiyani uqqan ota-onaning farzandi hozir — akademik.

Dilbar NURMUHAMMEDOVA

Bola joniga qasd qildi, o'quvchi qiz homilador bo'lib qoldi, yo'l-transport hodisasi ro'y berdi... Voqeayalar maktabdan tashqarida ro'y bersa-da, o'qituvchi ayblansa, ota-onaning vazifasi nimadan iborat? O'qituvchining ish faoliyati haddan ziyod murakkablashib ketmayaptimi?

Jahongir RO'ZIMURODOV

Kasb-hunar ta'limida Turkiya tajribasi

Kasb-hunar ta'limi tizimini innovatsion rivojlantirish, pedagog kadrlar malakasini oshirish va ularni qayta tayyorlash institutida o'tkazilgan "Kasb-hunar ta'limida innovatsion yondashuv" mavzusidagi ikki kunlik seminar Turkiya tajribasi o'rganildi. Seminarda Turkiya Milliy ta'lim vazirining maslahatchisi Mustafa Xilmi Cholok o'g'li ishtirok etib, Toshkent shahridagi kasb-hunar kollejlari direktorlari, hududiy boshqarmalarning kasb-hunar kollejlari metodik ko'maklashish bo'yicha maslahatchi-metodistlari, Innovatsion rivojlantirish vazirligi vakillari va institut xodimlariga Turkiyada kasb-hunar ta'limi shakli, mazmuni va sifati bilan bog'liq masalalar bo'yicha ma'lumot berdi.

— Hozir Turkiyada uch yarim mingdan ortiq kasb-hunar kollejlari bo'lib, ular o'z faoliyatini mehnat bozori asosida belgilaydi, — dedi janob Mustafa Xilmi

Cholok o'g'li. — Kollejlardagi ta'lim yo'nalishlari hududlardagi ish beruvchilarning kadrlarga ehtiyoji bo'yicha bergan ma'lumotlar asosida tashkil etiladi.

Guruhlarda ta'lim oluvchilarning soni 10—20 nafar etib belgilangan. Agar o'quvchilar 25 nafardan ortsa, imkoniyatdan kelib chiqib, ikki guruhga bo'lib o'qitiladi. O'quvchilarning yashash manzili ta'lim muassasasidan 30 km.gacha uzoqlikda bo'lsa, yo'l harajatlari davlat tomonidan qoplanadi. Undan uzoq bo'lsa, o'quvchilar yotoqxonaga joylashtiriladi. Yosh mutaxassis o'qishni tamomlagandan so'ng xususiy korxonaga ishga joylashsa, unga davlat ikki yilgacha qo'shimcha oylik to'laydi.

Seminar ishtirokchilari kasbiy standartlarni ishlab chiqish metodikasi, ta'lim muassasasi va ish beruvchilar o'rtasidagi hamkorlik, ta'lim tizimida davlat-xususiy sherikchilik shakllari, Turkiyada milliy malaka tizimi, ta'lim muassasalarining o'quv-uslubiy, metodik ta'minot tizimi, kollej direktorlari va pedagog kadrlar malakasini oshirish kabi masalalar bo'yicha o'zlarini qiziqtirgan savollarga javob olishdi.

Abror UMARQULOV,
"Ma'rifat" muxbiri

Hozirgi kunda yurtimiz maktablarida o'quvchilarning chet tillarni o'rganishga ishtiroqi ortmog'ida. Xususan, koreys tilini o'rganayotgan yoshlar safi tobora kengaymog'ida.

Koreys tili 12 ta maktabda o'qitilmog'ida

Xalq ta'limi vazirligining axborotiga ko'ra, 2018-2019-o'quv yilida mamlakatimizda koreys tili o'qitiladigan 12 ta maktab faoliyat yuritilmog'ida. Ahmiyatlisi, mazkur ta'lim muassasalari soni o'ng o'quv yiliga nisbatan 4 taga ko'paydi.

Shuningdek, koreys tili o'qitiladigan sinflar soni o'tgan o'quv yilida 91 tani tashkil etgan bo'lsa, joriy o'quv yilida ular soni 153 taga yetdi. Tabiiyki, koreys tilini o'rganayotgan o'quvchilar soni ham oshib, 2018-2019-o'quv yilida 5466 nafarni tashkil etdi. Bu ko'rsatkich o'tgan o'quv yiliga nisbatan 2728 nafarga ko'p.

Jumladan, Shayxontohur tumanidagi 59-ixtisoslashtirilgan davlat umumta'lim maktabida koreys tili 1-sinfidan 11-sinfga qadar alohida fan sifatida o'qitiladi. 17 ta sinfda 300 ga yaqin o'quvchiga tajribali pedagoglar saboq bermoqda.

O'quvchilarga koreys tilini o'rgatishda milliy qadriyatlarimizni chet tilida erkin bayon etish, ikki xalqning tili, madaniyati, tarixi, urf-odatlari bilan tanishtirish, o'zaro taqqoslashga alohida e'tibor qaratamiz, — deydi Shayxontohur tumanidagi 59-IDUMning koreys tili fani o'qituvchisi Mohira Hasanova. — Yaqinda Koreya Respublikasining Toshkent shahridagi ta'lim markazi tomonidan respublikamizdagi koreys tili o'qitiladigan maktablarning 9—11-sinf o'quvchilari uchun bellashuv o'tkazildi. Unda maktabimizning 9-sinf o'quvchisi Madina Rustamova test, yozma ish va og'zaki savol-javoblarga asoslangan suhbatda yuqori ball to'plab, kuchli beshlikdan o'rin oldi. Koreya Respublikasining yurtimizdagi elchixonasi ta'lim maskanimizga koreys tiliga tarjima qilingan o'zbek xalq ertaklaridan iborat 20 ta kitob sovg'a qildi.

MUXBIRIMIZ

Keyingi sonlarda o'qing

Kuzatuv kengashi maktabda jamoatchilik nazoratini o'rnatadi

Respublikamizdagi barcha umumiy o'rta ta'lim muassasalarida kuzatuv kengashi faoliyati yo'lga qo'yildi. Kengash belgilangan tartibda maktab direktoriga nomzodlarni tanlash hamda maktab direktorini lavozimidan ozod etish bo'yicha hududiy xalq ta'limi boshqarmalariga taklif kiritish vakolatiga ega.

Uning vaziylik kengashidan farqli jihatlari va faoliyati haqida navbatdagi sonlarimizda o'qing.

2019-yil 20-aprel, № 30 (9199)

2019-yil 19-martda Prezidentimiz rahbarligida o'tkazilgan videoselektor yig'ilishida yoshlar bilan ishlashni samarali tashkil etish, madaniyat, san'at, sport, axborot texnologiyalari, kitob o'qishga qiziqishni oshirish bo'yicha 5 ta muhim tashabbus ilgari surildi. Bu tashabbuslarning ijrosi bo'yicha Bulung'ur tumanidagi umumta'lim maktablarida olib borilayotgan ishlar bilan tanishdik. Shuningdek, maktablardagi ta'lim sifatiga oid boshqa masalalar ham e'tiborimizni tortdi.

O'qituvchisi yo'q maktabga kompyuter kerakmi?

— Bulung'ur tumanida 66 ta maktab bor, — deydi tuman xalq ta'limi bo'limi mudiri vazifasini vaqtincha bajaruvchi Suyarqul Berdiqulov. — 35 ming 54 nafar o'quvchiga 3055 nafar pedagog ta'lim-tarbiya bermoqda. 58 ta maktab kompyuter bilan ta'minlangan. Qolgan 8 ta maktabga kompyuter berilishini so'rab, tegishli tashkilotlarga murojaat qilganmiz. Navbati bilan bu maktablarga ham kompyuter yetkazilishi aytilgan.

2008-yili qurilgan 34-maktabda 419 nafar o'quvchi ikki smenada tahsil oladi. Informatika va axborot texnologiyalari xonasida 15 ta kompyuter bo'lib, ular internetga ulangan. Muassasa rahbarining aytishicha, o'quvchilar darsdan tashqari kompyuter to'garaklariga ham qatnaydi.

— Ayni paytda bizni qiyinatayotgan eng asosiy muammo sport zali bo'lib turibdi, — deydi maktab direktori Orifxon Abdugayumov. — Maktab binosi qurilganiga ko'p bo'lmagan esa-da, sport zalida qurilish ishlari yaxshi tashkil etilmagani bois, yaroqsiz holga keldi. Mashg'ulotlar tashqarida olib borilmoqda. Bu haqda tuman xalq ta'limi bo'limiga ikki marta murojaat qildik, ammo natija bo'lmadi.

Maktabda xona yetishmasligi bois, kutubxonaga ham kichik bir xonaga joylashtirilgan. O'quvchilar uchun yerdagi kitob mutolaa qilishga sharoit yo'q. Kitoblar kam, borlari ham o'quvchilarni qiziqtiradigan asarlar emas. Yangi gazetalar deyarli yo'q. Kutubxonaga rahbarining aytishicha, bir nechta gazeta va jurnalga obuna bo'lingan, ammo joriy yil davomida biror marta matbuot tarqatuvchi tomonidan maktabga davriy nashr yetkazilmagan.

O'quvchilar mahalla binosida ta'lim olmoqda

— Maktabimiz 210 o'ringa mo'ljallangan bo'lib, 410 nafar o'quvchi o'qiyapti, — deydi Xo'jamag'zil mahallasida joylashgan 10-maktab direktorining o'quv ishlari bo'yicha o'rinbosari Jobil Davurov. — Xonalar yetishmasligi tufayli 11-sinf o'quvchilari mahalla binosida tahsil olmoqda. 1 milliard 270 million so'mlik loyiha asosida qo'shimcha bino qurish ishlari boshlandi, biroq bu bilan baribir o'quvchilarni sig'dirishning imkoni bo'lmaydi.

Maktabda 14 ta zamonaviy kompyuter bor, ammo o'quvchilar ulardan foydalanishi

uchun imkoniyat yo'q, internet tarmog'iga ulanmagan. Muassasa kutubxonasi esa sport zali yonida, bir paytlar yuvinish uchun mo'ljallab qurilgan xonaga joylashtirilgan. Kitoblar pala-partish holatda: yarmi javonda, yarmi yerda. Yaqin o'rtada u xonaga kiritilmagan shekilli, bor kitoblarni ham chang bosgan. Qolaversa, yangi o'quv yulida bu maktabga ham birorta gazeta, jurnal kelmagan. Maktab

Og'riq

foyesi va sinfxonalarning ahvoli ham kutubxonakidan kam emas. Tozalikka umuman rioya qilinmagan. Dars vaqtida ko'pchilik o'qituvchi va o'quvchilarni tashqarida uchratdik.

O'qituvchisiz "o'tilayotgan" darslar

Tumanning Beshkal qishlog'ida joylashgan 58-umumta'lim maktabidagi muhit ham achinarli. Mazkur muassasaga kunning birinchi yarmida yetib borgan bo'lsak ham, ikki-uch nafargina o'qituvchini uchratdik, xolos. Vaholanki, maktabda 31 nafar pedagog faoliyat yuritir ekan. Achinarlisi, bu paytda muassasa rahbarlarining ham birortasi o'z o'rnida emasdi. Holat bo'yicha o'qituvchilarning hech biri bizga tayinli javob berolmadi. Kerakli ma'lumotlarni olish uchun maktab direktori bilan telefon orqali bog'landik.

"Men ish yuzasidan boshqaga joydaman. "Zavuch" ta'ziyaga ketgan, kutib tursangiz, ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha o'rinbosarim borib, kerakli ma'lumotlarni beradi". Direktorning bu so'zlaridan so'ng 15 daqiqaga o'tgach, ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha o'rinbosar — Uzoqboy Fozilov keldi. Uning aytishicha, muassasada 257 nafar o'quvchi ikki smenada tahsil oladi. Maktabda kompyuter xonasi ham, sport zali ham yo'q.

— Televizor orqali maktab o'quvchilarining kompyuterda ishlayotganini, chiroyli zallarda sport mashg'ulotlarini bajarayotganini ko'rsam havasim keladi, — deydi 8-sinf o'quvchisi Dildora Narzullayeva. — Qani edi, bizda ham shunday imkoniyatlar bo'lsa...

Rahbarlarning maktabda emasligiga biror sabab ko'rsatish mumkin, ammo dars paytida o'qituvchilarning yo'qligiga nima deysiz? Sinfxonalarga kirganimizda o'quvchilar o'z o'rnida edi, biroq o'rtta sinfning birortasida ham o'qituvchi dars o'tayotganini ko'rmadik. O'quvchilardan so'rganimizda o'qituvchilarni kelmaganini aytishdi.

Maktabning ikkinchi binosiga kirishga odam cho'chiydi. Dars o'tiladigan xonalar mutlaqo yaroqsiz holga kelgan, partalar ham eskirgan. Shu binoda joylashgan kutubxonadan undan-da achinarli holatda. Kutubxonada ishtiyok bilan o'qilagan birorta ham asar yo'q.

Bulung'ur tumanidagi maktablarda shunga amin bo'ldikki, Prezidentimiz aytgan beshta tashabbus bu yerda hali birorta rahbarni "uyg'otmagan". Maktab rahbarlari, tuman xalq ta'limi bo'limi mutasaddilari mazkur tashabbuslar haqida o'ylab ko'rganida, avvalo, bu harakat ta'lim muassasalarida sezilardi.

Abdujabbor PO'LATOV,
jurnalist

O'qituvchilarni attestatsiyadan o'tkazish tartibi o'zgarishi mumkin

Xalq ta'limi vazirligi tomonidan "Maktabgacha, umumiy o'rta, o'rta maxsus, kasb-hunar va maktabdan tashqari davlat ta'lim muassasalari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o'tkazish tartibi to'g'risidagi nizomga o'zgartirish va qo'shimcha kiritish haqida"gi hukumat qarori loyihasi regulation.gov.uz saytida muhokamaga qo'yildi.

Hujjat bilan Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 7-apreldagi "Maktabgacha, umumiy o'rta, o'rta maxsus, kasb-hunar va maktabdan tashqari davlat ta'lim muassasalari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o'tkazish tartibi to'g'risida"gi nizomga o'zgartirishlar kiritiladi.

Qaror loyihasiga ko'ra, birinchi va oliy malaka toifali, yetakchi va bosh o'qituvchi lavozimidagi hamda mazkur malaka toifalari va lavozimlarga talabgor pedagog kadrlarni attestatsiyadan o'tkazganlik uchun eng kam oylik ish haqining 100 foizi miqdorida yig'im undirilishi haqidagi band saqlanib qolindi. Mazkur yig'im Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Ta'lim

sifatini nazorat qilish davlat inspeksiyasi hisobiga yo'naltiriladi.

Ikkinchi malaka toifasiga talabgor pedagog kadrlarni attestatsiyadan o'tkazganlik uchun eng kam oylik ish haqining 50 foizi miqdorida yig'im undirilishi haqida qo'shimcha kiritilmoqda. Ikkinchi malaka toifali hamda mazkur malaka toifasiga da'vogar pedagog kadrlar uchun test materiallari mazmunini shakllantirish, attestatsiya jarayonlarini tashkil etish Xalq ta'limi vazirligiga yuklatilgan.

Yig'im Xalq ta'limi vazirligi huzuridagi Xalq ta'limi sohasidagi islohotlarga ko'maklashish jamg'armasiga yo'naltiriladi.

O'quvchilarga kasb-hunar o'rgatish jarayoni takomillashtiriladi

Xalq ta'limi vazirligi axborotiga ko'ra, kasbiy ta'lim berishga ixtisoslashtirilgan o'quv-ishlab chiqarish majmualarini kerakli xomashyo materiallari bilan ta'minlash me'yorlari Adliya vazirligidagi davlat ro'yxatidan o'tkazildi. Hujjat vazirlik va idoralar bilan kelishilgan holda Xalq ta'limi vazirligi hamda Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi Kasb-hunar ta'limi markazining qo'shma qarori bilan tasdiqlangan.

Qo'shma qarorda bir o'quvchiga sarflanadigan xomashyo va materiallarning me'yorlari belgilandi. Unga ko'ra, 10–11-sinf o'quvchilariga hududning o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqib, o'rgatilyotgan 38 kasb 541 nomdagi xomashyo va materiallar bilan ta'minlanishi ko'zda tutilmoqda.

Vestminster xalqaro maktabi ochiladi

O'zbekiston Respublikasi normativ-huquqiy hujjatlar loyihalari muhokamasida (regulation.gov.uz) saytida Vazirlar Mahkamasining "Toshkentda Vestminster xalqaro maktabini ochish to'g'risida"gi qarori loyihasi muhokamaga qo'yildi.

Xalqaro maktabda ta'lim ingliz tilida va to'lov-shartnoma asosida olib boriladi. O'quv reja va dasturlar xorijiy ta'lim muassasalari bilan hamkorlikda ishlab chiqiladi.

Bitiruvchilarga davlat namunasidagi ta'lim hujjati (sertifikat, attestat) bilan

bir qatorda xalqaro darajadagi (International Baccalaureate, Advanced Placement yoki International Advanced Levels) diplom beriladi. Bu diplom bitiruvchilarga xorijiy oliy o'quv yurtlariga o'qishga kirish imkonini beradi.

Ozodlikdan mahrum etilgan shaxslar uchun umumiy ta'lim va kasb-hunarga o'qitish tizimi takomillashtiriladi

"Ozodlikdan mahrum etilgan shaxslar uchun umumiy ta'lim va kasb-hunarga o'qitish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Vazirlar Mahkamasi qarori tasdiqlandi.

Qarorga muvofiq, Toshkent viloyati ichki ishlar boshqarmasi Probatsiya va jazolarni ijro etish bo'limi Tarbiya koloniyasining 5-umumta'lim maktabi Zangiota tuman xalq ta'limi bo'limining 35-umumta'lim maktabiga birlashtirildi. Hujjatda Toshkent viloyati ichki ishlar boshqarmasi Probatsiya va jazolarni ijro etish bo'limi Tarbiya koloniyasining 5-umumta'lim maktabi mulkiy negizida ushbu umumta'lim maktabining filiali tashkil etilishi belgilandi.

Hujjatda ko'rsatilishicha, Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi Kasb-hunar ta'limi markazining jazoni ijro etish muassasalari hududida joylashgan kasb-hunar ta'limi muassasalari qarorida keltirilgan ilovaga asosan Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi tasarrufiga o'tkaziladi hamda ular kasb-hunarga o'qitish markazlariga aylantiriladi.

Bitiruvchilar jamg'armasi

Endilikda ta'lim muassasalarida bitiruvchilar jamg'armasi ish boshlaydi.

Vazirlar Mahkamasining qarori asosida jamg'armani tashkil etish bo'yicha nizom tasdiqlandi. Unga ko'ra, qaror O'zbekiston Mudofaa vazirligi, Ichki ishlar vazirligi, Favqulodda vaziyatlar vazirligi, Davlat xavfsizlik xizmati, Milliy gvardiya va Davlat bo'xona qo'mitasi tasarrufiga ta'lim muassasalariga nisbatan tatbiq etilmaydi.

Jamg'arma tashkiliy-huquqiy

shakldan qat'i nazar davlat, nodavlat ta'lim muassasalarida va O'zbekiston Respublikasi hududida tashkil etilgan xorijiy ta'lim muassasalarining filiallarida ta'lim muassasalari rahbarlarining tegishli buyrug'iga muvofiq ixtiyoriy tarzda tashkil etilishi mumkin.

Jamg'arma mablag'larini shakllantirishda homiylik xayriyalari orqali ishtirok etuvchi jismoniy va yuridik shaxslarning mazkur jamg'arma faoliyatiga aralashuviga yo'l qo'yilmaydi.

Rahbarlarning maktabda emasligiga biror sabab ko'rsatish mumkin, ammo dars paytida o'qituvchilarning yo'qligiga nima deysiz? Sinfxonalarga kirganimizda o'quvchilar o'z o'rnida edi, biroq o'rtta sinfning birortasida ham o'qituvchi dars o'tayotganini ko'rmadik. O'quvchilardan so'rganimizda o'qituvchilarni kelmaganini aytishdi.

Nanotexnologiyalar davriga tayyormizmi?

O'tgan asrning qirqinchi yillarida avstriyalik iqtisodchi Jozef Shumpeterning aniqlashicha, sanoat inqilobi davrida har 50–60 yilda "uzun to'liqin"lar hosil bo'lgan. Bu to'liqlarning har birini "yangi iqtisodiyot" keltirib chiqargan. O'sha davr oralig'ida sanoat mahsulotlari hayotga ommaviy tatbiq etilgan. Bu esa dunyoni rivojlantirishga xizmat qilgan. 2006-yili amerikalik iqtisodchi Norman Puar Jozef Shumpeter nazariyasini axborot texnologiyalari inqilobi hamda XXI asr ma'lumotlarini kiritgan holda modellashtirdi (rasmga qarang).

Mutaxassis minbari

yetishtirib, sotishdan topilgan daromadimizdan ko'p.

Endi savol tug'iladi. Qanday qilib ular bunday foydaga erishmoqda? Biz ham shu sohani rivojlantirib, ular bilan raqobatlasha olamizmi? Yo'q, raqobat qilolmaymiz. O'sha sohada "keskin yuksalish" boshlanganda ularning infratuzilmasi, kadrlari va asosiysi, ongi

qo'ymaydi. Shu sababli, bizning kompaniyalar uchun yagona bozor bu — ichki bozordir.

Rasmdan anglagan bo'lsangiz kerak, 2025-yildan boshlab nanotexnologiyalar sohasida "bum", ya'ni zudlik bilan yuqori bosqichga ko'tarilish yuz berishi kutilmoqda. Bundan ikki yil oldin Turkiyaning yetakchi ilmiy markazida bo'lganimda, qiziq gapni eshitdim. Turklar bugungi mikroelektronika kabi sohalarda raqobat qilolmasligini tushunib, barcha kuch-e'tiborini nanotexnologiyaga yo'naltirgan. Ular kutilayotgan "bum"ga ulgurmoqchi. Dunyodagi tendensiyani kuzatsak ham, shunga amin bo'lamiz. Nanomateriallar bo'yicha olinayotgan patentlar shuni ko'rsatadiki, Singapur kabi davlatlar allaqachon vaziyatga tayyor bo'lib kutib turibdi.

Xo'sh, tayyor bo'lish uchun nima qilish mumkin? Eng avvalo, universitetlarda galstuk va davomat kabi mayda masalalarni chetga surib, eng zamonaviy texnologiyalar asosida dars berish orqali kadrlar tayyorlay boshlash zarur. Xalqaro va mahalliy ekspertlar tomonidan kelajakda raqobatlashishimiz mumkin bo'lgan dolzarb sohalarni aniq belgilab olib, maqsadli davlat dasturlari asosida yirik investitsiya kiritish dardor. Ilmiy markazlarga yangi ilmiy yo'nalishlarda tadqiqot o'tkazish uchun infratuzilma va yirik miqdorda mablag' ajratish kerak. Rivojlangan mamlakatlar safiga qo'shilib, ular bilan raqobat qilmoqchimizni, xuddi ulardek texnologiyalarga sarmoya kiritish lozim. Nanotexnologiyalar bo'yicha start-ap kompaniyalar shakllana oladigan maksimal sharoit yaratish va ular duch kelishi mumkin bo'lgan to'siqlarni ko'rib chiqish, shuningdek, bu kompaniyalarga davlat ko'maklashuvini yo'lga qo'yish kerak.

Bularni amalga oshirish uchun innovatsion iqtisodiyotni jadal rivojlantirish, ya'ni islohotlarni aynan mulk daxsizligi, mustaqil sud tizimi, sog'lom raqobat, monopoliya va korrupsiyaga qarshi kurash bilan boshlash maqsadga muvofiq. Bu islohotlar innovatsion iqtisodiyot uchun mustahkam asos bo'lishi zarur. Shundaygina real sektor ilmiy ishlanmalarni hayotga tatbiq qilib, kapitalga aylantirish olatigan muhit paydo bo'ladi. Qo'shimcha ravishda quyidagilarni taklif qilmoqchiman:

— birinchi davrda chet ellik mutaxassislarni tanlov asosida jalb qilib, ulardan maksimal foydalanish va milliy kadrlar tayyorlashni yo'lga qo'yish;

— tanlab olingan har bir yo'nalish bo'yicha yangi zamonaviy ilmiy markazlar ochib, eng yangi texnologiya va metodlar asosida ishlaydigan qurilmalarni xarid qilish;

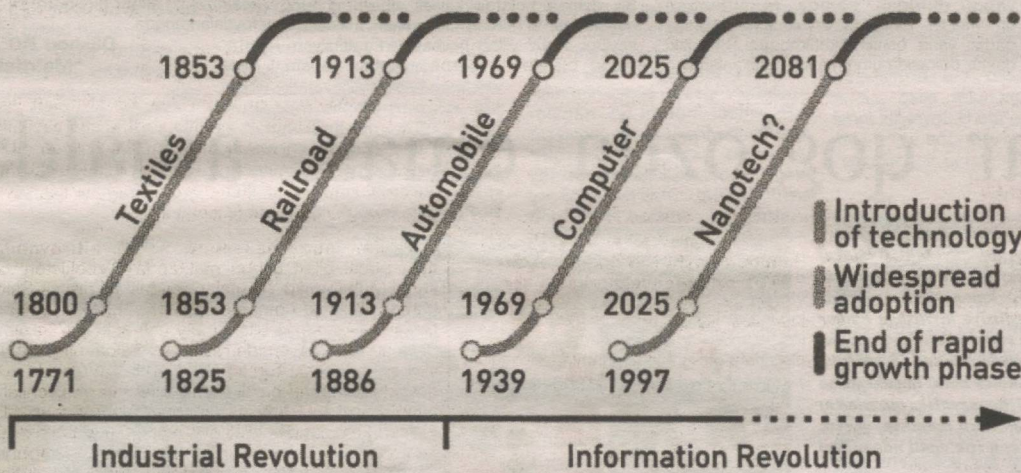
— maqsadli davlat dasturlaridan tashqari, ilm-fanning moliyalashtirilishini bir necha barobarga, masalan, YIMning 2-3 foizigacha (hozir 0,16 foiz) oshirish kerak. Va asosiysi, ong va dunyoqarashni o'zgartirish shart.

Xullas, nanotexnologiyalar davriga tayyormizmi?

Rustam ASHUROV,
tadqiqotchi

REVOLUTIONARY FORCES

Basic advancements in science and technology come about twice a century and lead to massive wealth creation.

SOURCE: Norman Poire, Merrill Lynch

Tarixga nazar solsak, har bir davrda qaysidir soha iqtisodiyotning lokomotivi bo'lganini ko'ramiz. Qolgan tarmoqlar shu sohaga monand rivojlangan. Masalan, 1771-yili to'qimachilik sohasiga zamonaviy texnologiyalar tatbiq etila boshlandi. Natijada, 1800-yilga kelib, sohada iqtisodiy — yuksalish yuz berdi. Mahsulot narxi va sifati bo'yicha aholi qatlamini keng qamrab oldi. Shu bois, ishlab chiqaruvchilar soni, bozor hajmi, raqobatbardoshlik va o'z-o'zidan mahsulot sifati ham shunga monand o'sdi. 1853-yilga kelib to'qimachilikdagi taraqqiyot to'xtaydi va turg'unlik boshlanadi. Faqat to'qimachilikka tayanib, davlatning boyib ketish ehtimoli kamayadi.

Navbatdagi rivojlanish 1825-yildan buyon oyoqqa turib kelayotgan temir yo'l sohasiga ko'chgan. 1853—1913-yillari temir yo'l kompaniyalari va shu infratuzilmaga ega bo'lgan davlatlar iqtisodiy jihatdan ancha ilgari ketdi. 1913-yili bu boradagi taraqqiyot ham sekinlashadi. Temir yo'l endi rivojlanayotgan davlatlarga taklif qilina boshladi. Markaziy Osiyo — Turkistonga ham aynan shu davrlarda ilk poyezdlar kirib kelgan.

Bu vaqtda AQShda 1886-yildan beri rivojlanib kelayotgan avtomobilsozlik

sohasida inqilob ro'y beradi. Ya'ni, 1913-yili AQShlik tadbirkor Genri Ford ilk bor avtomobillarni konveyerdan chiqara boshlaydi. Qo'l mehnati orqali 9 soat-u 50 daqiqada ishlab chiqariladigan dvigatel endi 40 daqiqada tayyorlanadigan bo'ldi. Konveyerda qo'llanilgan texnologiyalar bo'yicha bir dona avtomobilni yig'ish uchun 2 soatdan kam vaqt sarflanar edi. Shu zaylda avtomobilsozlik davlat iqtisodining yetakchi tarmog'iga aylanadi. Ammo 1969-yilga kelib, sanoat davri tugayotgani haqida ilk signal paydo bo'ldi.

1939-yildan beri bir maromda rivojlanib kelayotgan axborot texnologiyalari 1969-yilga kelib ilk kompyuter bilan axborot davri eshigini ochib berdi. Mana bugun kompyuter, noutbuk, smartfon va dasturiy mahsulotlar hayotimizning ajralmas qismiga aylandi. Iqtisodiy jihatdan ulkan kompaniyalar ham aynan shu sohada. Birgina "Fecebook" ijtimoiy tarmog'ining narxi minglab og'ir texnikasi va ko'plab karyerlari bo'lgan tog'-kon sanoati kombinatlarinikidan ancha qimmat. "Apple" kompaniyasining yillik daromadi O'zbekistonning yalpi ichki mahsulotidan ancha katta. Yoki "WhatsApp" dasturi sotilishidan tushgan foyda 18 yil paxta

o'sha yangilikka tayyor edi. To'g'rirog'i, ular o'sha "iqtisodiy portlash"ni o'zlari yaratdi. Endi ular ishlab chiqaruvchi, biz esa iste'molchimiz. Aniq ishonch bilan aytilish mumkinki, o'zimizning "Artel" hech qachon "Apple" yoki "Samsung" bilan raqobatlasholmaydi. Chunki "Artel" o'zi texnologiya yaratish darajasida emas. Hali yurtimizda texnologiya yaratish uchun fanga milliardlab pul tikishga tayyor kompaniyalar shakllangani yo'q. Chunki bir miqdorda kelib turgan foyda ham yo'q. Raqobatda yutqazib bo'lingan.

Hozir mamlakatimiz sanoati uchun chetdan keltirilayotgan texnologiyalar aslida eskirgan. Misol uchun, LED yoritkich vositalarini ishlab chiqarish texnologiyasi yurtimizga keltirilib, sanoatga tatbiq etilayotgan bir davrda rivojlangan davlatlar OLED texnologiyasini joriy qila boshladi. Bizga OLED kirib kelgan vaqtda esa xorijliklar undan ham mukammal texnologiyalar bilan dunyo bozorida mavqeyini yanada mustahkamlab oladi. Biz doimiy iste'molchi bo'lib qolaveramiz. Yangi texnologiyalarni esa to uning o'rniga yanada yangisi paydo bo'lmaguncha, raqib tomonga biror-bir ishlab chiqaruvchi berib

DTM bilan hamkorlikda chop etilmoqda

English

1. Choose the correct answer.

Martin gave me ... I asked for.

- A) that
B) what
C) which
D) when

2. Choose the correct answer.

There's the boy ... took your bag.

- A) which
B) who
C) whose
D) whom

3. Choose the correct answer.

Alice is ... daughter in the family.

- A) young
B) younger
C) the youngest
D) most young

4. Choose the correct answer.

England's too cold in spring — let's go to Spain where it's much ...

- A) warmer
B) warm
C) warmest
D) the warmer

5. Choose the correct answer.

The ingredients for the salad... up, what shall we do now?

- A) is cut
B) have all cut
C) are all cut
D) are cutting

6. Choose the correct answer.

Jane, excuse the mess; the room...

- A) is being painted
B) paints
C) is painting
D) has painted

7. Choose the correct answer.

Jane, don't be afraid of ... mistakes.

- A) to make
B) make
C) to making
D) making

8. Choose the correct answer.

Yesterday evening we could hear someone ... upstairs.

- A) to be talking
B) to talk
C) to talking
D) talking

9. Choose the correct answer.

"Fill in the blank again," he said.

He asked ...

- A) to fill in the blank again.
B) filled in the blank again.
C) to have filled in the blank again.
D) not to fill in the blank again.

10. Choose the correct answer.

"After the party, there was a lot of garbage," said Mike.

Mike said that after the party there ... a lot of garbage.

- A) had been
B) had
C) were
D) is

Abituriyentlar uchun ingliz tili fani bo'yicha keltirilgan namunaviy testlarning yechimlari va ularga izohlar

1-topshiriq

Choose the correct answer.

Martin gave me ... I asked for.

- A) that
B) what
C) which
D) when

Test topshiriq'ining bajarilishi:

Bu test topshiriq'ini birinchi o'rinda to'g'ri tarjima qilish maqsadga muvofiq. "Martin men nimani so'ragan bo'lsam, berdi". O'zbek tiliga tarjima qilinganda "nimani" ma'nosida "what" olmoshi to'g'ri keladi.

To'g'ri javob: B

Asos: G'aprovov M. Ingliz tili grammatikasi. T.: "Turon-Iqbol", 2011, 167-170-b.

2-topshiriq

Choose the correct answer.

There's the boy ... took your bag.

- A) which
B) who
C) whose
D) whom

Test topshiriq'ining bajarilishi:

Bu gap "U yerda sizning sumkangizni olgan bola bor" kabi tarjima qilinishi kerak. "the boy" so'zi shaxslar uchun ishlatiluvchi "who" nisbiy olmoshini olishni talab etadi.

To'g'ri javob: B

Asos: G'aprovov M. Ingliz tili grammatikasi. T.: "Turon-Iqbol", 2011, 167-170-b.

3-topshiriq

Choose the correct answer.

Alice is ... daughter in the family.

- A) young
B) younger
C) the youngest
D) most young

Test topshiriq'ining bajarilishi:

Testni ishlash uchun sifat so'z turkumi darajalarining qoidalarini bilish talab etiladi. Qoidaga asosan uch yoki undan ortiq shaxs yoki buyumlardan bittasining darajasi hammasidan ziyoda bo'lsa, sifatning orttirma darajasi qo'llaniladi. Sodda sifatning orttirma darajasi -est qo'shimchasini qo'shish orqali yasaladi. Gap ma'nosiga ko'ra qiyoslash mavjud emasligi tufayli sifatning orttirma darajasini ishlatishtirish maqsadga muvofiq. Shunda

yuqoridagi gap "Alisa — oilasida eng yosh qiz" deb tarjima qilinadi.

To'g'ri javob: C

Asos: G'aprovov M. Ingliz tili grammatikasi. T.: "Turon-Iqbol", 2011, 143-151-b.

4-topshiriq

Choose the correct answer.

England's too cold in spring — let's go to Spain where it's much....

- A) warmer
B) warm
C) warmest
D) the warmer

Test topshiriq'ining bajarilishi:

Testni ishlash uchun sifat so'z turkumi darajalarining qoidalarini bilish talab etiladi. Qoidaga asosan sifatning qiyosiy darajasida ikkita shaxs yoki buyum qiyoslanadi. Shuningdek, sodda sifatning (bir, ikki bo'g'inli sifatning) qiyosiy darajasi -er qo'shimchasini qo'shish bilan yasaladi. Bu testda ikkita davlat — Angliya va Ispaniya ob-havosi o'zaro qiyoslanmoqda. Shuning uchun sifatning qiyosiy darajasi shaklini ishlatishtirish maqsadga muvofiq.

To'g'ri javob: A

Asos: G'aprovov M. Ingliz tili grammatikasi. T.: "Turon-Iqbol", 2011, 143-151-b.

5-topshiriq

Choose the correct answer.

The ingredients for the salad ... up, what shall we do now?

- A) is cut
B) have all cut
C) are all cut
D) are cutting

Test topshiriq'ining bajarilishi:

Ushbu testni ishlash uchun birinchi o'rinda gapni to'g'ri tarjima qilishga e'tibor qaratishtirish lozim. Topshiriq o'zbek tiliga "Salat uchun barcha masalliqalar to'g'raldi" kabi tarjima qilinadi. Ish-harakatning bajaruvchisi noma'lum ekanligi sababli, bu gapda Present Simple passive, ya'ni oddiy hozirgi zamon fe'lining majhul nisbat shakli qo'llanilishi maqsadga muvofiq. Shuningdek, "ingredients" ko'plik shaklida kelgani uchun bu holatda "to be" yordamchi fe'lining ko'plik shakli "are" qo'llaniladi.

To'g'ri javob: C

Asos: G'aprovov M. Ingliz tili grammatikasi. T.: "Turon-Iqbol", 2011, 106-107-b.

6-topshiriq

Choose the correct answer.

Jane, excuse the mess; the room...

- A) is being painted
B) paints
C) is painting
D) has painted

Test topshiriq'ining bajarilishi:

Bu test topshiriq'ini birinchi o'rinda to'g'ri tarjima qilish maqsadga muvofiq. "Jeyn, tartibsizlik uchun uzr, xona bo'yalmog'da" deb tarjima qilinuvchi bu holatda Present Continuous Passive, ya'ni hozirgi zamon davom fe'lining majhul nisbatli birlik shaklida ishlatilishi to'g'ri bo'ladi.

To'g'ri javob: A

Asos: G'aprovov M. Ingliz tili grammatikasi. T.: "Turon-Iqbol", 2011, 106-107-b.

7-topshiriq

Choose the correct answer.

Jane, don't be afraid of ... mistakes.

- A) to make
B) make
C) to making
D) making

Test topshiriq'ining bajarilishi:

Bu test topshiriq'ini bajarishda fe'ning noaniq shakllari qoidasini bilish talab etiladi. Qoidaga asosan predloglardan so'ng fe'ning gerundiy shakli ishlatiladi (afraid of + gerund).

To'g'ri javob: D

Asos: G'aprovov M. Ingliz tili grammatikasi. T.: "Turon-Iqbol", 2011, 49-b.

8-topshiriq

Choose the correct answer.

Yesterday evening we could hear someone ... upstairs.

- A) to be talking
B) to talk
C) to talking
D) talking

Test topshiriq'ining bajarilishi:

Ushbu testni ishlashda fe'ning noaniq shakllari qoidasini bilish talab etiladi. Qoidaga asosan "hear" fe'li murakkab (Subject+hear+object+ object) ikkinchi to'ldiruvchi fe'ning noaniq shakllari, ya'ni gerundiy yoki "to" yuklamasiz infinitiv ishlatiladi.

To'g'ri javob: D

Asos: G'aprovov M. Ingliz tili grammatikasi. T.: "Turon-Iqbol", 2011, 73-74-b.

9-topshiriq

Choose the correct answer.

"Fill in the blank again," he said.

He asked ...

- A) to fill in the blank again.
B) filled in the blank again.
C) to have filled in the blank again.
D) not to fill in the blank again.

Test topshiriq'ining bajarilishi:

Testni ishlash uchun o'zlashtirma va ko'chirma gap qoidasini bilish talab etiladi. Qoidaga asosan agar ko'chirma gap buyruq gap bo'lsa, bosh gapdagi "say" fe'li "ask" fe'li bilan almashiriladi. Ko'chirma gapdagi buyruq maylidagi fe'l o'zlashtirma gapda "to" yuklamasi bilan keluvchi infinitiv bilan almashiriladi.

To'g'ri javob: A

Asos: G'aprovov M. Ingliz tili grammatikasi. T.: "Turon-Iqbol", 2011, 299-308-b.

10-topshiriq

Choose the correct answer.

"After the party, there was a lot of garbage," said Mike.

Mike said that after the party there ... a lot of garbage.

- A) had been
B) had
C) were
D) is

Test topshiriq'ining bajarilishi:

Testni ishlash uchun o'zlashtirma va ko'chirma gap qoidasini bilish talab etiladi. Qoidaga asosan bosh gap bilan ko'chirma gap o'rtasidagi vergul va qo'shtirmoqlar tushirib qoldiriladi. O'zlashtirma gap oldida "that" bog'lovchisi qo'yiladi. Agar bosh gapdagi fe'l Simple Past zamonida bo'lsa, ko'chirma gapni o'zlashtirma gapga aylantirilganida Past Perfect zamoniga o'zgartiriladi.

To'g'ri javob: A

Asos: G'aprovov M. Ingliz tili grammatikasi. T.: "Turon-Iqbol", 2011, 299-308-b.

Keyingi sonlarda o'qing

Fizika barchaga birdek kerak

So'nggi paytlarda fizika fanidan o'quvchilarning o'zlashtirish darajasi tobora pasayib bormoqda. Maqolada fizika fanini o'qitish borasidagi kamchiliklar, fanning bugungi kundagi ahamiyati hamda muammolarni bartaraf etish yuzasidan taklif va tavsiyalar bayon etilgan.

Ibtidodan intihoga qadar

yoxud kitobxonlikning o'tmishi va buguni

23-aprel jahon madaniyati tarixida muhim sana hisoblanadi. Bu kuni Shekspir, Servantes, X.K.Laksness, Moris Dryun kabi buyuk ma'rifatparvarlar tavallud topgan yoki bu dunyoni tark etgan. 1995-yili Parijda o'tgan yirik xalqaro konferensiyada UNESCO dunyo ahamiyatiga molik va uzoq kutilgan ajoyib tashabbus bilan chiqdi. Xalqaro tashkilotning jahon adabiyoti va madaniyati rivojiga ulkan hissa qo'shgan buyuk yozuvchilar xotirasiga 23-aprelni "Xalqaro kitoblar va mualliflik huquqi kuni" deb e'lon qilish haqidagi taklifni konferensiyaning barcha ishtirokchilari bir ovozdan ma'qulladi.

Ushbu sanada jahon ahli nafaqat kitoblarni saqlash, balki kitob sanoatini rivojlantirish, yozuvchilik sohasida ko'chirmakashlikka yo'l qo'ymaslik va mualliflik huquqini himoya qilishga ham alohida e'tibor qaratadi.

Kitobning insoniyat taraqqiyoti, aqliy rivojlanishidagi roli va o'rnini hech narsa bilan qiyoslab bo'lmaydi. Turli xalqlar madaniyati va an'analardan so'zlovchi kitoblar vaqt va makonni birlashtirib turadigan, ajdodlarni avlodlar, tarixni kelajak bilan bog'laydigan qadim ko'prikdir. Ularni o'qigan inson borki, bilimlar xazinasidan

Qadimgi rimliklar ham kitob yozishda asosan papirusdan foydalangan. Mashhur tarixchi Herodotning "Tarix" asarida qog'ozni ham, yozuvni ham Gretsiyaga finikiyaliklar keltirgani yozilgan. Unga qadar greklar va rimliklar yozish uchun daraxt po'stlog'i, palma yaproqlari va boshqa materialardan foydalangan. Shu bois, bu mamlakatlarda yozish uchun mo'ljallangan papirus finikiyaliklarning port shahri — "Biblos" nomidan kelib chiqib «biblion», kitob uchun mo'ljallangan papirus esa «biblos» deb atalgan.

O'sha kezlari papirusdan qog'oz

Britaniya muzeyining qadimgi Misr va Sudan bo'limida saqlanmoqda. Antik davrga kelib, kitoblarning ko'rinishi sezilarli darajada o'zgardi. II-IV asrlardan boshlab qadimgi Rimda xuddi hozirgi kitoblarning varaqalari singari buklanib, tikib tayyorlangan va bir-biriga biriktirilgan muqovalı kitob — kodeks paydo bo'ldi. Og'ir va beso'naqay bunday kitoblar dastlab papirus, so'ng pergament(ter)ga yozilgan. Ularning muqovasiga o'ziga xos bezak berilgan. Qadimgi gretsiyalik Timofey Miletskiyning eramizgacha bo'lgan 450—360-yillari yozilgan "Eroniyar" dostonining

2019-yil 20-aprel, № 30 (9199)

qurollangan odamlar tasvirlarini tushunishning ham imkoni bo'lmadi. Muzey direktori Bojidar Dimitrovning so'zlariga qaraganda, londonlik mutaxassislar kitobning asl nusxa ekanini tasdiqlagan. Qadimgi qo'lyozmaning yoshi 2,5 ming yildan ortiq bo'lib, 67 yil oldin Bolgariyadagi Strum daryosi sohillaridagi qabrdan topilgan. Nodir asarni muzeyga makedoniyalik 87 yoshli bir kishi topshirgan.

Qog'ozning kashf qilinishi kitob tarixida yangi davrni boshlab berdi. Buddaviylarning 1377-yili yozilgan "Chikchi" kitobi daftar qog'oziga matn tarzida tushirilgan eng birinchi nashrlardan hisoblanadi. U harakatlanuvchi metall shriftda bosilgan birinchi kitob sifatida ham qayd etilgan. Oradan 80 yil o'tib, 1450-yildagina germaniyalik ixtirochi Iogann Guttenberg matbaa uskunasi kashf etib, kitoblar chop eta boshladi.

Keyinroq, odamzodning ongi rivojlanib, dunyo haqidagi tasavvuri boyigach, ilmiy kitoblar yaratila boshlandi. Ularda Oyning qachon tutilishi, Quyoshning qachon chiqishi-yu botishi, eng baland tog'ning cho'qqisi va boshqa astronomik hodisalar borasidagi farazlar, mulohazalar qayd etilgan.

Bir so'z bilan aytganda, o'tmish ham, bugun ham, kelajak ham kitoblarda mujassam. Kitoblar qadim zamonlarda jamiyat hayotida qanchalik muhim o'rin tutgan bo'lsa, hozir ham o'z qiymatini zarracha yo'qotmagan. 23-aprel — Xalqaro kitoblar va mualliflik huquqi kuni tashkilotchilar ana shu haqiqatni yana bir bor insonlar yodiga solishga intiladi.

Bugun ushbu sanani nishonlaydigan mamlakatlar soni yil sayin ko'paymoqda. Har yili shu kuni UNESCO va boshqa yirik tashkilotlar tomonidan biror mavzu tanlanadi va barcha davlatlarda shu mavzu doirasida kitob yarmakalari, adabiyot kechalari, ko'ngilochar tadbirlar, ko'rgazmalar, mutolaani targ'ib etuvchi aksiyalar, yosh avlod o'rtasida bilimlar bellashuvlari tashkil etilib, unda mashhur yozuvchilar va havaskorlar o'z ijod namunalarni keng omma e'tiboriga havola qiladi. Tadbirlarda eng mashhur asarlardan kichik parchalar ijro etiladi.

Shu kuni UNESCO shtab-kvartirasida ham katta bayram tadbiri o'tkaziladi. Unga mashhur yozuvchilar taklif etilib, yoshlarga seminar darslari o'tadi. Shuningdek, xalqaro tashkilot "Yosh ijodkorlarni qo'llab-quvvatlagani uchun" mukofotini joriy etgan bo'lib, bayramda u o'z egalari ta'ntanali topshiriladi.

2001-yildan buyon Xalqaro kitoblar va mualliflik huquqi kuni arafasida UNESCO hamda uchta yirik xalqaro tashkilot — Xalqaro noshirlar Ittifoqi, Kutubxonalar assotsiatsiyalari va tuzilmalari xalqaro federatsiyasi va Kitob savdosi xalqaro federatsiyasi vakillari kitobxonlikni targ'ib etish taklifi bilan chiqqan davlatlar orasidan eng munosibini tanlab, unga bir yilgacha "Xalqaro kitoblar poytaxti" maqomi beriladi. Shu vaqtgacha ko'plab davlatlar, xususan, Madrid, Aleksandriya, Nyu Dehli, Monreal, Bogota, Bayrut, Buenos Ayres, Bangkok, Afina kabi shaharlar bu sharafni nomga sazovor bo'lgan.

Ushbu bayramning yana bir o'ziga xos an'anasi bor. Ma'lumotlarda aytilishicha, 1931-yili Barseelonada kitob xarid qilganlarga atirgul sovg'a qilingan. Keyinchalik bu an'ana 23-aprel sanasiga ko'chib, har yili Xalqaro kitoblar va mualliflik huquqi kuni kitob xarid qilganlarga atirgul va sovg'alar berish odat tusiga kirgan.

Aslida, kitoblar nafaqat bayram sanasida, balki har kuni millionlab insonlarni egzulik g'oyasi ostida birlashtiradi. Buni yurtimiz misolida ham yaqqol ko'rish mumkin. Mamlakatimizda kitobxonlikni oshirishga qaratilgan chora-tadbirlar, o'quvchilar uchun tashkil etilgan kutubxona-avtobuslar, yoshlar orasida o'tkazilayotgan kitobxonlik tanlovlarining bari mutolaa madaniyati o'zbek xalqining qon-qoniga singib ketganini yana bir karra tasdiqlaydi.

Iroda TOSHMATOVA tayyorladi.

o'ziga muhim ma'lumotlar bilan birga, ma'naviy ozuqa oladi.

Kitoblarning paydo bo'lish tarixi yozuvning yaratilishi va shakllanishi bilan uzviy bog'liq. Ilk yozuv materiali va quroli, yozuvning o'ziga xosliklari va tuzilish xususiyatlari, o'z navbatida, kitobning tuzilishini ham belgilab berdi. Qadimgi Misr, Rim, Yunoniston va Markaziy Osiyoda odamlar avvaliga yozish uchun tosh, palma barglari, sopoldan foydalangan bo'lsa, keyinchalik — miloddan avvalgi 3-4-mingyilliklarda Nil sohildagi botqoqliklarda o'suvchi qamish poyasidan tayyorlangan papirus — qog'ozlarga yozish urfga kirdi. Manbalarda keltirilishicha, qog'oz ma'nosini anglatuvchi inglizcha "paper" so'zi "papirus" so'zidan kelib chiqqan bo'lib, o'sha davrda Sharq mamlakatlari, Qadimgi Rim va Yunonistondagi ko'pgina nodir asarlar papirusdan tayyorlangan qog'ozlarga bitilgan.

tayyorlash texnologiyasi juda oddiy bo'lib, uni ishlab chiqarish hech qanday qiyinchilik tug'dirmagan. Biroq bunday qog'oz tez uqalanib ketgani bois, uni taxlab qo'yishning imkoni bo'lmagan. Keyinchalik misrliklar kitobni avvaliga o'ram holida bog'lash, keyin esa saqlash qulay bo'lishi uchun alohida o'ram holida yelimlashni o'ylab topdi. Ularning mana shu ixtirolari tufayli kelajak avlod qadimgi kitoblarni o'qish imkoniyatiga ega bo'ldi.

Qadimiy kitoblar haqida gap borganida, ularning bugungacha saqlanib qolgan namunalari ko'pchilikni qiziqtiradi. Insoniyat taraqqiyotining turli davrlarida yuz bergan bosqinlar tufayli dastlabki kitoblarni saqlab qolishning imkoni bo'lmagan esa-da, keyingi davrlarga oid asarlar eng qadimgi kitoblar sifatida qayd etilgan. Xususan, Gretsiyadagi Abusir ibodatxonasidan topilgan, beshinchi avlod hukmdori Neferirkar Kaka davriga taalluqli hisob

tashqi bezaklari ham juda qadimiyligi bilan ajralib turadi.

Qadimiy yodgorliklardan yana biri shumer xalqiga tegishli "Gilgamiş" dostonidir.

U shumer adabiyotining yuksak namunasi bo'lib, eramizdan avvalgi XVIII-XVII asrda yaratilgan. Dostonning loytaxtalar va qadimgi misr papiruslari po'stlog'ida saqlangan eng qadimgi nusxasi Nineviyadagi Ashurbanipal kutubxonasidan topilgan.

Daosizm asoschisi Lao Szing "Dao De Szing" asari ham bizgacha yetib kelgan va bambukka yozib qoldirilgan qadimgi kitoblardan sanaladi.

2003-yili Bolgariya milliy muzeyida yana bir eng qadimiy kitob taqdimoti o'tkazildi. Oltita nafis oltintaxtaga tushirilgan asar etrusklar tilida yozilgan bo'lib, olimlar hanuzgacha uni o'qiy olmagan. Kitobda tasvirlangan otlıqlar, suv parilari va

2019-yil 20-aprel, № 30 (9199)

YANGI TURDAGI ODAM

Filippindagi Luzon orolidan noma'lum turga mansub odam suyaklari topildi. Olimlarning fikricha, Luzon orol sifatida 2,6 million yil avval shakllangan bo'lib, bu yerga ilk odamlar hududni Osiyo bilan bog'lovchi ko'priq orqali kelgan, deb xabar qildi "National Geographic".

Luzon orolida 2007-yildan buyon tadqiqot ishlari olib boriladi. Sal avval orolning shimoli-sharqiy qismidagi Kallao g'oridan "Homo sapiens" turiga mansub odamning yumshoq miyasi, Kagayan vodiysidan esa tosh qurollar hamda "Rhinoceros philippinensis" turiga oid hind karkidonining skeleti topilgan edi.

2011—2015-yillari xalqaro tadqiqotchilar guruhi tomonidan topilgan odam tishlari, katta yoshli odamning qo'l va barmoq suyaklari hamda kichik

yoshli bolaning bo'ksa suyak qismlarini o'rgangan mutaxassislar suyaklar noma'lum turdagi odamga tegishli ekanini ma'lum qildi. Shu bois, olimlar unga orol sharafiga "Homo luzonensis" deb nom berdi.

"Homo luzonensis" qanday ko'rinishda bo'lganini aniqlash qiyin. Chunki topilgan suyak qoldiqlari uning to'liq ko'rinishini tiklash

likdagi apparatning balandligi 1,5, aylanasi 2 metrga teng. 400 kg yonilg'i sig'imiga ega. Borti oltita 8 megapikselli rangli kamera, magnetometr, lazer qaytargich bilan jihozlangan. Apparat o'ziga o'rnatilgan raketa dvigateli hisobiga "sakrab" harakatlanadi.

Xabarda aytilishicha, "Bereshit" Oy yaqinidagi elliptik orbitaga juda yaqin borgan va bir nechta tasvirlar, xususan, Oyning narigi tarafini suratga olgan.

uchun yetarli emas. Lekin jag' suyaklarining hajmiga qarab, olimlar bu turdagi odamning bo'yi 1,2 metr dan oshmaganini taxmin qilmoqda. Ularni boshqa qadimiy tur — "floress odam" bilan solishtirish mumkin. Past bo'yi sabab ular "hobbittlar" deb ham ataladi.

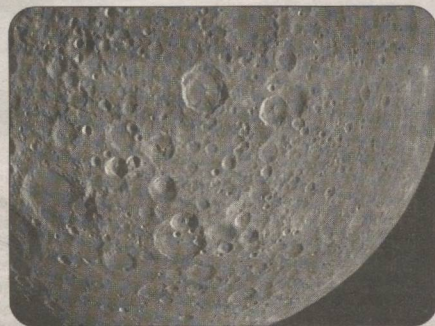
Tadqiqot jarayonida "Homo luzonensis"lar boshqa qadimiy odamlar kabi bundan 50 ming yil oldin yashagani aytilmoqda. Biroq olimlarda bu tur borasida javob topilishi kerak bo'lgan savollar hali talaygina.

OYNING NARIGI TOMONI

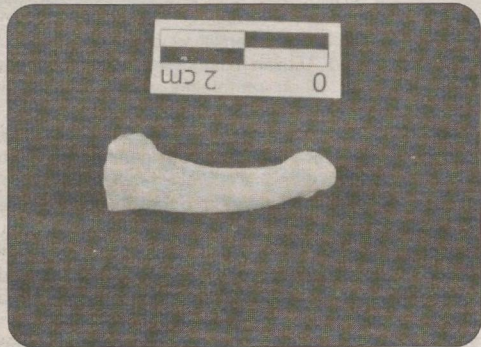
Oyga uchirilgan birinchi Isroil apparati "Bereshit" orbitada olgan suratlarini yubordi. Ularda Oyning narigi tomonidan olingan tasvirlar aks etgan, deb yozdi "National Geographic".

5 8 5

kg og'ir-

Iroda TOSHMATOVA tayyorladi.

Xalq bankining Uchtepa filiali tomonidan 24/7 elektron ofislarini joriy etish uchun qurilish ishlarini amalga oshirish bo'yicha quruvchi tashkilotlar o'rtasida tanlov e'lon qilinadi

- ➔ 1. Tanlov komissiyasi ishchi organi manzili va telefon raqami: Aksiyadorlik tijorat Xalq banki Toshkent shahar filiali. 100024, Toshkent sh., Sh.Rustaveli ko'chasi, 9-uy. Telefon: (71) 202-50-51.
- ➔ 2. Tanlov o'tkazilishi bo'yicha qo'shimcha ma'lumotlarni maxsus

axborot portali www.xarid.uz saytidan (lot №9046468), shuningdek, dushanba—juma kunlari soat 09:00 dan 18:00 ga qadar yuqorida ko'rsatilgan manzil va telefon raqami orqali olish mumkin.

- ➔ 3. Tijorat takliflari 2019-yil 27-aprel soat 15:00 ga qadar qabul qilinadi. Tijorat taklifida tanlovni o'tkazish shartlarida belgilangan barcha hujjatlar bo'lishi lozim.

Xalq bankining OLMAZOR filiali tomonidan 24/7 elektron ofislarini joriy etish uchun qurilish ishlarini amalga oshirish bo'yicha quruvchi tashkilotlar o'rtasida tanlov e'lon qilinadi

- ➔ 1. Tanlov komissiyasi ishchi organi manzili va telefon raqami: Aksiyadorlik tijorat Xalq banki Toshkent shahar filiali. 100024, Toshkent sh., Sh.Rustaveli ko'chasi, 9-uy. Telefon: (71) 202-50-51.
- ➔ 2. Tanlov o'tkazilishi bo'yicha qo'shimcha ma'lumotlarni maxsus

axborot portali www.xarid.uz saytidan (lot №9046468), shuningdek, dushanba—juma kunlari soat 09:00 dan 18:00 ga qadar yuqorida ko'rsatilgan manzil va telefon raqami orqali olish mumkin.

- ➔ 3. Tijorat takliflari 2019-yil 28-aprel soat 12:00 ga qadar qabul qilinadi. Tijorat taklifida tanlovni o'tkazish shartlarida belgilangan barcha hujjatlar bo'lishi lozim.

Qadimda ota-bobolarimiz olov yoqishda o'tin, xascho'pdan, chiroq o'rnida shamlardan foydalangan bo'lsa-da, ularning qadriga yetib, avaylab ishlatgan. Bugun hamma narsa bisyor, birgina tugma bilan gaz, chiroqni yoqib, undan istalgancha foydalanishimiz mumkin. Biroq ayrim insonlarning to'qlikka sho'xlik qilib, isrofgarchilikka yo'l qo'yishi, gaz va elektr manbalaridan noto'g'ri foydalanishi oqibatida aholi turarjoylarida yong'inlar kelib chiqayotgani kishi dilini xira qiladi.

Tabiiy boyliklardan oqilona foydalanaylik!

Biror xonadon yoki tashkilot binosida yong'in chiqqani haqida eshitib qolsak, jabrdiydalarga achinib, "O't balosidan asrasin", deymiz. Ammo o'zimiz yong'in chiqmasligi uchun doim hushyor bo'lish, yong'in xavfsizligi qoidalariga rioya etish lozimligini unutimiz yoki shunchaki, beparvolik qilib, bunday holatlarga e'tibor qaratmaymiz.

So'nggi vaqtlarda yong'in xavfsizligi xodimlari tomonidan olib borilayotgan tushuntirish ishlari, turli tadbirlar, uchrashuvlarda yurtdoshlarimizdan e'tiborsizlik, bepisandlikka yo'l qo'ymasliklari, nafaqat o'zlari, balki yon-atrofdagilar xonadonlariga ham ko'z-quloq bo'lib, ularda gaz va elektr uskunalari bilan bog'liq muammolar chiqqani hamon tegishli tashkilotlarga murojaat qilishlari so'ralmoqda.

Doimiy olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida bugun yong'in xavfsizligi

qoidalariga rioya etish madaniyati xalqimizda shakllanib bormoqda. Endilikda vazifamiz ana shu qoidalarning har bir xonadonga kirib borishi va ularga amal qilinishi kishilarning doimiy majburiyatiga aylantirishdan iborat. Shundaygina biz kutilmaganda sodir bo'ladigan yong'inlar sonini keskin kamaytirish hamda yurtdoshlarimiz farovonligini ta'minlashga erishgan bo'lamiz.

Doniyor MUSAYEV,
"Ma'rifat markazi" YXB inspektori, mayor
Xayrulla POZILOV,
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi YXB inspektori, kapitan
Komil AZIMOV,
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi YXB inspektori, katta serjant

Bir umrlik jangchi

Urush ko'rganlar... Shu birgina jumla ular uchun eng yaxshi ta'rif. O'limga tik qarashganmi, demak, yashashga munosib, mard, ishonchli odamlar. Bundaylar aldov va xiyonatdan hazar qiladi. Boshiga qilich kelganda ham faqat rost gapiradi. 1923-yili Samarqand viloyati Tayloq tumani Payshanbasiyob qishlog'ida tug'ilib o'sgan, Reyxstag qamali qatnashchisi, mohir ustoz va murabbiy, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan jurnalist Zayniddin Bahriyev bilan bundan deyarli qirq yil avval suhbatlashgan edik.

uchun tarjimonlik qildi. Germaniya xalqiga yangi hayot qurishda yaqindan ko'maklashdi. To'rt yil frontda chiniqqan Zayniddin akaning anglan xulosasi shunday bo'ldi: "Birovning ortiga biqinib yuradigan kimsalar birinchi bo'lib dushman o'qiga uchraydi. Adolat, haqiqat tantanasi uchun bir umr oldinda turib, hushyor yashash, kurashish kerak".

Bu xulosalar uning urushdan keyingi hayoti, ayniqsa, jurnalistik faoliyati uchun oltin qoidaga aylandi. Gazeta tahririyatidagi muxbirlik faoliyati uni respublikaga tanitdi. U qirq yil davomida

1936—1939-yillari Samarqand pedagogika bilim yurtining boshlang'ich ta'lim bo'limini, 1946—1952-yillari esa SamDU tarix fakultetini tamomlagan Zayniddin Bahriyev umrining oxirigacha ilm sohasida faoliyat ko'rsatdi. 1956—1997-yillari respublika "O'qituvchilar" gazetasini (hozirgi "Ma'rifat")ning Samarqand viloyati bo'yicha muxbiri bo'lib ishladi.

Kamina u bilan tanishgan kezlari 75 yoshni qarshilaganiga qaramay, vujudida hamon yoshlarga xos g'ayrat-u shjoat, shiddat bilan aniq maqsad yo'lida yelib-yugurardi. Suhbatlashgan chog'larimizda bosib o'tgan jangovar va ibratli umr yo'lidagi xotirlar bilan samimiy o'troqlashardi. U tabiatan dilkash, hazilkash, to'g'riso'z, halol va pokiza inson edi. Qabohat uyasi — Reyxstagni ishg'ol qilishda faol qatnashgan samarqandlik jangchi Zayniddin aka Berlini ishg'ol etish bilan bog'liq voqealarni butun tafsiloti bilan so'zlashga astoydil harakat qilardi. Chunki bu voqealarning har biri uning uchun

hayot-mamot sinoviga aylangan ayni haqiqat. Buni uning o'z og'zidan eshitib, xotiramizda qolgan quyidagi so'zlari ham tasdiqlaydi: "1945-yilning 9-may kuni fashizm ustidan qozonilgan tarixiy g'alabamizdan so'ng Berlin ko'chalaridagi shodiyonalik tengsiz xavf-u xatarga qorishib ketgan edi. Do'kon peshtaxtalari ochib qo'yilgan, hamma narsa to'kin-sochin, ammo qo'l tekkizsangiz, birdan portlab ketadi. Hatto askarlar chekadigan papirosdarga ham bilintirmay portlovchi modda joylashtirilgan. Noyob ichimlik bo'lgan shnapsga zahar qo'shilgan, ichimlik suvlari zaharlangan. Urushdan so'ng hamma g'oliblardan o'ch olishning shunaqa razil usullari o'ylab qo'yilgan ekan. Endi urush tugadi, deb Berlin osmoniga so'nggi o'qlarini otib tugatgan jangchilarning ayrimlari ana shunday rozolat qurboni bo'lishgani nihoyatda achinarli".

Zayniddin Bahriyevni qo'mondonlik urushdan keyin yana bir yilga olib qoldi. Nemis tilini puxta bilgani

Yaxshilar yodi

1999-yilning 19-aprelida Zayniddin Bahriyev bandalikni bajo keltirdi. O'zidan faqat yaxshi nom, yaxshi iz qoldirdi. Urushda qo'lga qurol olib jang qilgan bo'lsa, urushdan so'ng qalami bilan adolat uchun kurashdi. U umrbod jangchi bo'lib qoldi!

Iskandar RAHMON,
O'zbekiston
Yozuvchilar va
Jurnalistlar ijodiy
uyushmalari a'zosi

Kishining oldida aytilgan gapdan ko'ra, uning ortidan aytilgan gap tabiiyroq bo'ladi. Yana shunday insonlar borki, ularning oldida va ortidan aytiladigan gaplar bir xil — samimiy. Ular to'g'ri, halol, kasbiga sadoqatli va intizomli bo'lishlari bilan ajralib turishadi.

Mehr muhrdori

Shunday odamlar xususida so'z ketsa, Oleg Tojiyevni tilga olgimiz keladi. Oddiy tarbiyachi, o'qituvchilik paytida ham, Bekobod tuman xalq ta'limi bo'limi mudiri, Toshkent viloyat xalq ta'limi boshqarmasi boshlig'i, viloyat hokimligining mas'ul xodimi vazifasida ishlagan kezlari ham unda manmanlik yoxud kibr bo'lmagan.

Oleg akaning ko'zi to'q, so'zi to'g'ri edi. Uning boyligi — kitoblari,

tayyorlagan darslik va o'quv qo'llanmalari, yuzlab shogirdlari edi. U bilan muloqot qilar ekansiz, albatta, yondaftarchasidan jahon mutafakkirlarining aforizm va hikmatli so'zlaridan bir shingil o'qib berardi.

60 yoshga to'lganidan so'ng u ham boshqa pensionerlar singari qarilik gashitini surib yashashi mumkin edi. Biroq tinib-tinchimas ustoz hamisha odamlar orasida bo'lish, o'z tajribalarini minglab shogirdlariga o'rgatish, ta'lim sohasidagi islohotlarga hissa qo'shish istagi bilan yashadi. Umrining so'nggi yillari Toshkent viloyat xalq ta'limi xodimlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish institutida ishlagan ustoz qator fazilatlar bilan jamoa a'zolariga o'mak va namuna bo'ldi.

Shunday insonlar borki, ular tiriklik vaqtidayoq o'zlariga haykal qo'ya oladi. Oleg Tojiyev shunday insonlardan edi.

Ravshanoy GAZIYEVA,
O'zbekiston ta'lim, fan va madaniyat xodimlari
kasaba uyushmasi Respublika kengashining
Toshkent viloyati bo'yicha mas'ul xodimi
Rahimboy JUMANIYOZOV,
filologiya fanlari nomzodi
Anvar ZOKIROV,
Ta'lim, fan va madaniyat xodimlari kasaba
uyushmasi Toshkent tumani kengashi raisi

Yerning "tili"ni biladi

Yer — tabiatning bir bo'laki. U insondan mehr ko'rsa, yashmaydi, yomon munosabatdan qorayadi, sarg'ayadi. Qadim-qadimdan yerni to'ydirsang, u seni to'ydiradi, degan naql bor. Unda zamon yo'q, xolos. Lekin yer ilmini bilganlar uni so'zsiz tushunadi. Shunday olimlardan biri texnika fanlari doktori, professor Sayfiddin Tojiyevdir.

Noorganik moddalar va mineral o'g'itlar ixtisosliklari bo'yicha tanilgan olim yurt kezi, katta-kichik davralarda ma'ruza o'qib, kimyo olamining mo'jizalarini tavsif qilishdan charchamaydi. Doimo qomati tik, sportchilardak chaqqon. Hech kim yetmishdan oshgan demaydi.

Sayfiddin Tojiyev 1971-yili Toshkent politehnika instituti (hozirgi Toshkent davlat texnika universiteti)ni imtiyozli tugatgan. 1981-yili "Mineral o'g'it komponentlarining gumatlar bilan o'zaro ta'siri" mavzusida noorganik moddalar texnologiyasi ixtisosligi bo'yicha nomzodlik dissertatsiyasini yoqlagan. 1998-yildan O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining Umumiy va noorganik kimyo institutida kompleks o'g'itlar laboratoriyasi mudiri lavozimida ishlab kelmoqda.

Olim yarim asrlik ilmiy faoliyatida mahalliy xomashyolarni qayta ishlab, qishloq xo'jaligi ekinlari uchun oddiy va murakkab suyuq, suspensiyalashtirilgan va donador o'g'itlar, samarali ekologik muvozanatli defoliant hamda stimulyatorlar olishning ilmiy asoslari va texnolo-

giyalarini yaratdi, ishlab chiqarish amaliyotida qo'lladi. Natijada Qizilqum fosforitlari asosida oddiy superfosfat olishning intensiv texnologiyasi jahon ilm-fani uchun ham yangilik bo'ldi. Sababi, an'anaviy usulda buning uchun o'n-o'n besh kun ketar edi. Buning natijasida sanoatda qo'lga kiritilgan yutuqlarni uzoq sanash mumkin. Olimning izlanishlari Dehqonobod kallyi o'g'itlar zavodi, Navoiy "Elektrokimyozavodi" YAJ-QK, "Farg'onaazol" aksiyadorlik jamiyati, Olmaliq tog'kon-metallurgiya kombinatida ishlab chiqarish o'sishiga hissa qo'shdi.

Hozirgi kunda S.Tojiyev yaratgan arzon o'g'itlarning agrokimyoviy xususiyatlari respublikamiz issiqxonalar, intensiv mevali bog'lar, uzumzorlar, yong'oqzor va boshqa qishloq xo'jaligi ekinlarida qo'llanib kelinmoqda.

Hikmat MAXSUMOV

Tumanimizdagi 16-ixtisoslashtirilgan davlat umumta'lim maktab-internatining shu kungacha erishgan yutuqlari e'tiborga loyiq. Izlanuvchan va tashabbuskor pedagoglarning fidoyiligi tufayli maktab bitiruvchilari hayotda o'z o'rnini topmoqda. Jumladan, tarix, davlat va huquq asoslari fanidan yoshlarga saboq berayotgan Akmaljon Begmatov mashg'ulotlarni sidqidildan tashkil etadi. U darslarida kitob varaqlamay, qog'oz qoralamay shunday ravon so'zlaydiki, bolalar tarixiy hikoya eshitayotgandek tinglashadi. Maktabdagi huquqshunoslik fani xonasi ham pedagogning sa'y-harakati bilan turli adabiyot va metodik qo'llanmalarga to'lgan.

Iste'dodli, talabchan va zukko

Masalan, "Dunyo siyosiy xaritasi", "O'zbekistonning siyosiy xaritasi", "Konstitutsiya va huquq", "Konstitutsiyaning asosiy prinsiplari", "Oliy Majlis", "Xalq hokimiyatining yatchiligi", "Saylov tizimi"

kabi o'ndan ziyod sohaga oid bannerlar, 50 dan ziyod fanga oid o'quv qo'llanmalari, siyosiy adabiyotlar, matbuot nashrlari kishi diqqatini tortadi. Akmaljon har ishida ustozlari Erkinoy Usmonova, Muhammadjon Abdurahmonovning o'g'itiga amal qiladi. O'quvchilarning nazariy bilimni mustahkamlash maqsadida "Yosh arxeologlar" to'garagini tashkil etgan. To'garak xonasidagi maxsus tarixiy burchakdan yuritmiz va xorijda zarb qilingan qadimiy tangalar, qog'oz pul namunalari va boshqa tarixiy eksponatlar o'rin olgan.

A.Begmatovning "O'zbekiston mustaqillikka erishish ostonasida" mavzusidagi dars ishlarnasi, "7-sinf uchun mukammal savol-javoblar" uslubiy qo'llanmasi tuman va viloyat miqyosida ommalashtirildi. O'quvchilaridan

Abbos Rahmonaliyev va Nodirjon Madaminov bilimlar bellashuvi va fan olimpiadasining viloyat bosqichida yuqori natijaga erishdi.

— Muassasamiz faxri bo'lgan pedagog ta'lim bergan o'quvchilarning ko'pi oliy o'quv yurti talabasi bo'ladi, — deydi maktab direktori o'rinbosari Nigora Qurbonova. — Bu yilgi bitiruvchilardan 8 nafari tarix va huquq yo'nalishi bo'yicha OTMga huquq hujjat topshirmoqchi. Mutaxassisning shogirdlaridan Abbosjon Begmatov 69-maktabda, Dilvora G'afurova 41-maktabda tarix, davlat va huquq asoslari fanidan dars berayapti.

Akmaljon Begmatov kutubxonachilar, kitobxonlar va targ'ibotchilar o'rtasida "Eng faol kitobxon", "Eng kitobxon maktab", "Eng kitobxon mahalla", "Eng kitobxon oila", "Eng faol kutubxonachi", "Kitobsevar o'quvchi" kabi ko'rik-tanlovlarning yuqori saviyada tashkil etilishida fidoyilik ko'rsatmoqda.

Mo'ydin MATKARIMOV

Pop tumani

2019-yil 20-aprel, № 30 (9199)

Atom kuchini o'tin yorishga sarflayotganlar

17-27-aprel kunlari Turkiyada shaxmat bo'yicha maktab o'quvchilari o'rtasida jahon chempionati o'tkazilar ekan. Unda 10 nafar o'zbekistonlik yosh shaxmatchi ham ishtirok etadi: Akbar Allaberganov(7 yoshgacha), Humoyun Bekmurodov(9), Bahrom Bahrillayev(11), Javohir Sindorov(15), Nodirbek Yoqubboyev(17), Shamsiddin Vohidov(17), Ali Qosimov(17), Zaynura Abrorova(7), Afruza Hamdamova (11), Umida Omonova(13).

Tarkib nihoyatda kuchli. Javohir ushbu musobaqada ishtirok etayotgan yagona xalqaro grossmeyster. Reytingi — 2495. Nodirbek ham xalqaro grossmeyster normasini to'liq bajardi, 2577 reyting baliga ega. Shamsiddin (2494) GM talabini ikki marta bajargan. Bu unvonga erishishiga bir qadam qoldi. Umida Omonova, Afruza Hamdamova, Humoyun Bekmurodov ham o'zlarining tengdoshlari orasida ayni paytda O'zbekistonning eng kuchli shaxmatchilari. Ularni mazkur musobaqaga jalb qilgan O'zbekiston shaxmat federatsiyasining maqsadi aniq: shoda-shoda medallarga ega bo'lish, "mana, federatsiya zo'r ishlayapti, shu-uncha medallarga erishdik" degan tantanavor hisobot-u ro'yxatlarni e'lon qilish!

"Yaxshi-ku, nega yozg'iryapsan?"

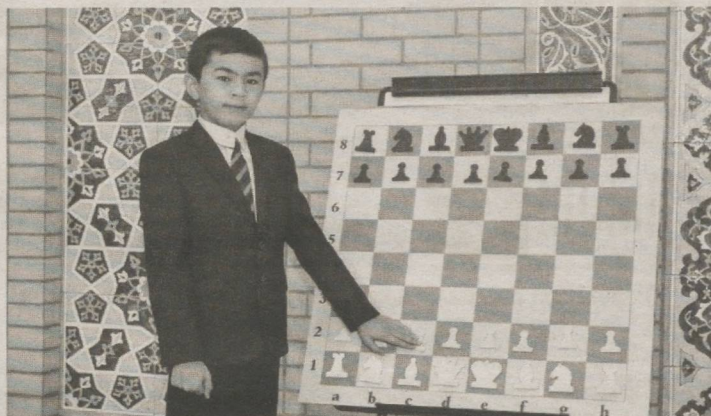
degan gap xayolingizdan o'tgani tayin. Yaxshi, albatta. O'zbekiston bayrog'i ko'tariladi, madhiyamiz yangraydi. Ammo masalaning bir nozik tomoni bor!

Birinchidan, maktab o'quvchilari o'rtasida jahon chempionati saviya jihatidan bolalar va o'smirlar o'rtasidagi jahon chempionatidan quyi darajada turadi.

Ikkinchidan, bu musobaqa Nodirbek Yoqubboyev, Shamsiddin Vohidov, Javohir Sindorovning shaxmatchi sifatida yanada o'sishiga xizmat qilmaydi, aksincha.

Uchinchidan, tokaygacha biz bolalar va o'smirlar o'rtasidagi musobaqalarda erishgan natijalar bilan maqtanib yuramiz. Vaholanki, bu shaxmatchilarimizning uchalasi ham ayni paytda O'zbekistonning eng kuchli 10 shaxmatchisi safida:

1.	Kasimdzhanov, Rustam	g	UZB	2652	9	1979
2.	Abdusattorov, Nodirbek	g	UZB	2578	9	2004
3.	Yakubboyev, Nodirbek	m	UZB	2577	18	2002
4.	Vakhidov, Jakhongir	g	UZB	2554	0	1995
5.	Kvon, Andrey	g	UZB	2519	0	1989
6.	Sindorov, Javokhir	g	UZB	2495	9	2005
7.	Vokhidov, Shamsiddin	m	UZB	2494	18	2002
8.	Khamrakulov, Djurabek	g	UZB	2492	9	1988
9.	Saltayev, Mihail	g	UZB	2474	1	1962
10.	Nigmatov, Ortik	m	UZB	2469	9	2000

Shaxmatimizning oltin avlodi vakillari, allaqachon professional shaxmatchi sifatida nom qozonganlariga qaramay, hali-hamon havaskorlar musobaqasida o'ynab yurgan payti eronlik tengdoshlari — Alirizo Firuzja (GM, 2003-yili tug'ilgan, reytingi — 2669) kuchli grossmeyster-u xalqaro masterlar o'ynagan, 16 aprel kuni nihoyasiga yetgan xalqaro turnirda (Reykjavik, Islandiya) 2-o'rinni oldi!

Yoki shu yil yanvarida 12 yosh-u 7 oy 17 kunlik bo'lganida xalqaro grossmeyster normasini bajarib, shaxmat tarixida eng yosh grossmeyster bo'lganlar ro'yxatida bizning Javohir Sindorovni 3-o'ringa tushirib, 2-o'ringa ko'tarilib olgan hindistonlik Gukesh Dommaraju (2006-yili tug'ilgan, reytingi — 2536) 2017-yil oktabrda Kuala-Lumpurda turnirda ilk xalqaro master (IM) talabini bajargandan so'ng 2019-yil yanvarida Dehli shahrida kechgan xalqaro turnirda 3-bor xalqaro

grossmeyster normasini bajarguna qadar 13 davlatda o'tkazilgan 30 ta turnirda 276 o'yin o'tkazgan! 15 oy davomida!

Endi qiyoslang: N.Yoqubboyev, N.Abdusattorov, J.Sindorov va Sh.Vohidov — o'zbek shaxmati kelajagi deb qaralayotgan iste'dodlarimiz oxirgi bir yil davomida nechtadan shunday nufuzli musobaqada ishtirok etdi? Hech birining ko'rsatkichi 10 tadan oshmasligi aniq! Chunki xorijda bo'layotgan kattalar o'rtasidagi musobaqalarga Shaxmat federatsiyasi ham, Jismoniy tarbiya va sport vazirligi ham bir so'm ajratmaydi! Ularni hamon bola chog'lab, faqat bolalar o'rtasidagi rasmiy musobaqalardagi xarajatlarnigina qoplaydi. So'rasangiz, "Nizomda shunaga" degan javobni olasiz. Og'aynilar, qotib qolgan bunday nizomlarni o'zgartirish vaqti o'tib borayotganini nahotki tan olmaysiz!?

Husan KARVONLI

Innova Vera Pavlovnaning 05.05.02 — Elektrotexnika. Elektroenergetik stansiyalar, tizimlar. Elektrotexnik majmualar va uskunalar ixtisosligi bo'yicha "To'g'ri oqimli cho'zish uskunasi energiya va resurs tejamlorligini oshirish" mavzusidagi (texnika fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti va "Ilmiy-texnika markazi" mas'uliyati cheklangan jamiyati huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.T.03.03 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 27-aprel kuni soat 10:30 dagi majlisida bo'lib o'tadi.
Manzil: 100095, Toshkent shahri, Universitet ko'chasi, 2-uy. Tel/faks: (71) 246-46-00, 227-10-32; e-mail: tstu_info@tdtu.uz

Kim Doncherning 05.05.01 — Energetika tizimlari va majmualari ixtisosligi bo'yicha "Olmaliq konmetallurgiya kombinati Ada xomaki mis ishlab chiqarishning energiya samadorligini oshirish" mavzusidagi (texnika fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti va "Ilmiy-texnika markazi" mas'uliyati cheklangan jamiyati huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.T.03.03 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 27-aprel kuni soat 14:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.
Manzil: 100095, Toshkent shahri, Universitet ko'chasi, 2-uy. Tel/faks: (71) 246-46-00, 227-10-32; e-mail: tstu_info@tdtu.uz

Alimov Ijod Rustamjonovichning 14.00.28 — Neyroxirurgiya ixtisosligi bo'yicha «Umurtqa pog'onasi osteoporoziya perkutan vertebroplastika go'llashni optimallashtirish» mavzusidagi (tibbiyot fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Respublika ixtisoslashtirilgan travmatologiya va ortopediya ilmiy-amaliy tibbiyot markazi huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.28.02.2018.Tib.62.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 30-aprel kuni soat 14:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.
Manzil: 100047, Toshkent shahri, Yashnobod tumani, Muxtumquli ko'chasi, 78-uy. Tel/faks: (71) 233-10-30; e-mail: niito-tashkent@yandex.ru

Qorayev Aliyor Xasanovichning 03.00.13 — Tuproqshunoslik ixtisosligi bo'yicha «Hisor tog' tizmalari lalmi tuproqlari va ularning sifatini baholash» mavzusidagi (biologiya fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Tuproqshunoslik va agrokimyo ilmiy-tadqiqot instituti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.Qx/B.43.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 1-may kuni soat 11:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.
Manzil: 100179, Toshkent shahri, Olmazor tumani, Qamarniso ko'chasi, 3-uy. Tel/faks: (71) 246-09-50, 246-76-00; e-mail: info@soil.uz

Taspanova Ayzada Kenjabayevnaning 08.00.07 — Moliya, pul momalasi va kredit ixtisosligi bo'yicha «Korxonalar aylanma mablag'larini moliyalashtirish amaliyotini takomillashtirish» mavzusidagi (iqtisodiyot fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti va O'zbekiston Respublikasi Bank-moliya akademiyasi huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc 27.06.2017.I.16.03 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 25-aprel kuni soat 15:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.
Manzil: 100003, Toshkent shahri, Islom Karimov ko'chasi, 49-uy. Tel/faks: (71) 239-28-72, 239-43-51; e-mail: tdiu@tdiu.uz

Masharipov Faxriddin Atayevichning 14.00.22 — Travmatologiya va ortopediya ixtisosligi bo'yicha «Bolalarda yelka suyagi bo'rtiqlari va bo'rtiqlar usti asoratlangan sinishlarini davolash taktikasini optimallashtirish» mavzusidagi (tibbiyot fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Respublika ixtisoslashtirilgan travmatologiya va ortopediya ilmiy-amaliy tibbiyot markazi huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.28.02.2018.Tib.62.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 30-aprel kuni soat 15:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.
Manzil: 100047, Toshkent shahri, Yashnobod tumani, Muxtumquli ko'chasi, 78-uy. Tel/faks: (71) 233-10-30; e-mail: niito-tashkent@yandex.ru

Ramazonov Baxtiyor Ramazonovichning 06.01.03 — Agrotuproqshunoslik va agrofizika ixtisosligi bo'yicha «Orolbo'y hududlarining tuproq qoplami va tuproq xossalari sahrolanish ta'sirida o'zgarishi (Qoraqalpog'iston Respublikasi tuproqlari misolida)» mavzusidagi (biologiya fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Tuproqshunoslik va agrokimyo ilmiy-tadqiqot instituti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.Qx/B.43.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 1-may kuni soat 14:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.
Manzil: 100179, Toshkent shahri, Olmazor tumani, Qamarniso ko'chasi, 3-uy. Tel/faks: (71) 246-09-50, 246-76-00; e-mail: info@soil.uz

Nazarova Nodira Sharipovnaning 14.00.21 — Stomatologiya ixtisosligi bo'yicha «Tamaki yetishtiruvchilarning stomatologik statusi va ularda davolash-profilaktika tadbirlarini takomillashtirish» mavzusidagi (tibbiyot fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Toshkent davlat stomatologiya instituti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.28.12.2017.Tib.59.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 30-aprel kuni soat 13:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.
Manzil: 100047, Toshkent shahri, Yashnobod tumani, Muxtumquli ko'chasi, 103-uy. Tel/faks: (71) 230-20-65, 230-47-99; e-mail: tdsi2016@mail.ru

Bolibekova Mavjuda Mardiyevnaning 10.00.06 — Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishirma tilshunoslik va tarjimonshunoslik ixtisosligi bo'yicha «Kesim va gapning o'zbek va ingliz tillaridagi lingvistik talqini» mavzusidagi (filologiya fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi O'zbekiston Milliy universiteti, Samarqand davlat chet tillar instituti, Andijon davlat universiteti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.26.04.2018.Fil.01.10 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 26-aprel kuni soat 14:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.
Manzil: 100174, Toshkent shahri, Universitet ko'chasi, 4-uy. O'zbekiston Milliy universiteti bosh o'quv binosi, 1-qavat, 108-xona. Tel/faks: (71) 246-53-21, 246-02-24; e-mail: nauka@nuu.uz

“Ma'rifat” va “Учитель Узбекистана” gazetalariga 2019-yil uchun obuna davom etmoqda Hurmatli abituriyentlar, repetitorlar, ota-onalar va o'qituvchilar!

- Davlat test markazining aprobatsiya jarayonidagi test savollarini e'lon qila boshladik. Vaqtdan yutqazmay, nashrimizga tezroq obuna bo'lishni, gazetaning o'z vaqtida yetib borishini istaganlar “O'zbekiston pochta” AJ va “Matbuot tarqatuvchi” AKning hududiy filiallariga murojaat qilishi mumkin.
- Quyida murojaat uchun mazkur tashkilotlarning hududiy filiallari telefon raqamlari e'tiboringizga havola etilmoqda.

«O'zbekiston pochta» AJning korxonalari telefon raqamlari

«Matbuot tarqatuvchi» AKning korxonalari telefon raqamlari

№	Hududiy filiallar	Telefon	№	Hududiy filiallar	Telefon
1	Toshkent shahri filiali	(71) 233-73-56	8	Xorazm filiali	(62) 228-51-71
2	Andijon filiali	(74) 223-26-24	9	Surxondaryo filiali	(95) 501-01-95
3	Qoraqalpog'iston filiali	(61) 222-14-43	10	Toshkent filiali	(71) 268-22-56
4	Qashqadaryo filiali	(75) 221-04-62	11	Samarqand filiali	(66) 229-49-27 229-51-16
5	Jizzax pochta	(90) 538-02-69	12	Farg'ona filiali	(73) 244-47-79
6	Namangan filiali	(69) 233-03-67	13	Sirdaryo filiali	(95) 510-01-94
7	Buxoro filiali	(65) 223-48-93	14	Navoiy filiali	(91) 335-66-62

№	Hududiy filiallar	Telefon	№	Hududiy filiallar	Telefon
1	Toshkent shahri	(71) 233-67-98	8	Xorazm viloyati	(62) 227-48-55
2	Andijon viloyati	(74) 223-82-13	9	Surxondaryo viloyati	(76) 221-91-18
3	Qoraqalpog'iston Respublikasi	(61) 222-88-63	10	Toshkent viloyati	(71) 199-76-66
4	Qashqadaryo viloyati	(75) 225-40-27	11	Samarqand viloyati	(66) 234-22-53
5	Jizzax viloyati	(72) 222-40-01	12	Farg'ona viloyati	(73) 244-50-77
6	Namangan viloyati	(69) 239-10-88	13	Sirdaryo viloyati	(67) 225-11-22 225-11-44
7	Buxoro viloyati	(65) 221-56-90	14	Navoiy viloyati	(36) 223-26-86

Yakka tartibdagi obunachilar uchun nashr indeksi: **149**
Korxonalar va tashkilotlar uchun nashr indeksi: **150**

Manzil: 100000, Toshkent sh, Matbuotchilar-32.
Tel.: 71 233-50-55, faks: 233-99-15.
E-mail: info@marifat.uz/ Web-sayt: www.marifat.uz

Go'zallik va san'at festivali

Amaliy fanlarni o'qitish o'quvchilarning san'at va hunar o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshirib, iste'dodini yuzaga chiqaradi. Toshkent shahridagi 186-umumta'lim maktabida o'tkazilgan festivalda bolalar kuy-qo'shiqlar ijro etib, bejirim ijodiy ishlarini namoyish etishdi.

Tadbir doirasida texnologiya fani o'qituvchisi Dildora Mirsaidova o'g'il bolalarga "Plastik qoshiqlardan buyumlar yasash", tasviriy san'at fani o'qituvchisi Manzura Qurbonova "Portret janri" mavzusida mahorat darsi o'tdi. Musiqa fani o'qituvchisi Muyassar Ubaydullayeva maktabning "Boychechak" raqs guruhi

ishtirokidagi o'ziga xos dasturi bilan barchaning ko'nglini xushnud etdi.

— O'quvchilar bilan birgalikda quroq usulida moychechak tasvirini tikishni mashq qildik, — deydi maktabning amaliy fanlar uslub birlashmasi raisi Vasila Ergasheva. — O'g'il-qizlardagi ishtiyoq va intilishni ko'rib zavqlandik, bu yangi ijodiy ishlarga rag'bat beradi. Zero, qalbi go'zallikka oshno, san'atga mehr qo'ygan yoshlar hayotda ham munosib o'rinni topadi.

Burhon RIZOQULOV
olgan suratlar.

Ma'rifat

TA'SIS
ETUVCHILAR:

O'zbekiston Xalq ta'limi vazirligi,
O'zbekiston Oliy va o'rta maxsus
ta'lim vazirligi, O'zbekiston
Ta'lim, fan va madaniyat
xodimlari kasaba uyushmasi
Respublika kengashi.

Bosh muharrir Husan NISHONOV

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
2006-yil 22-dekabrda 0067-raqam bilan ro'yxatga olingan.
Indeks: 149, 150, V-3330. Tiraji 15480.
Hajmi 4 bosma taboq. Ofset usulida bosilgan,
qog'oz bichimi A-3. Bahosi sotuvda erkin narxda.

TELEFONLAR:

qabulxona — (71) 233-50-55;
kotihiyat — (71) 233-99-15;
reklama va marketing bo'limi —
(71) 233-42-92(faks), (71) 236-54-17.

ISSN 2030-6416

“Ma'rifat”dan
materiallarni ko'chirib
boshish tahririyat
ruxsati bilan amalga
oshirilishi shart.

Tahririyatga kelgan
qo'lyozmalar taqdir
qilinmaydi va muallifga
qaytarilmaydi.

MANZILIMIZ:

100083, Toshkent shahri,
Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy.
Web-site: www.marifat.uz

Dizaynerlar:

Malohat TOSHOVA, Faxriddin RAHIMOV.

Navbatchi muharrir:

Hasan MO'MINOV.

Navbatchi:

Faxriddin RAHIMOV.

“O'zbekiston” nashriyot-matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxonalar manzili: Toshkent shahri, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.
O'zA yakuni — 01.15 Topshirildi — 03.10 123456